

Informacja na temat zmian demograficznych w województwie kujawsko-pomorskim wg prognozy ludności GUS na lata 2023-2060

Województwo
Kujawsko-Pomorskie

Prognoza demograficzna GUS na lata 2023-2060

- ◆ 31 sierpnia 2023 r. Główny Urząd Statystyczny opublikował nową prognozę ludności dla Polski na lata 2023–2060 w przekroju województw i powiatów (jako stan wyjściowy przyjęto rok 2022)
- ◆ GUS założył 3 scenariusze zmian liczby ludności – niski, średni i wysoki (pesymistyczny, średni, optymistyczny)
- ◆ **Za scenariusz najbardziej prawdopodobny (główny) przyjęto scenariusz średni – rekomendowany do wykorzystania w oficjalnych analizach**
- ◆ Prognoza GUS pozwoliła na opracowanie wstępnej informacji na temat głównych cech demograficznych województwa kujawsko-pomorskiego, czyli:
  - ❖ przewidywanych zmian liczby ludności w województwie kujawsko-pomorskim i pozostałych regionach kraju
  - ❖ zmian struktur wieku ludności
  - ❖ zmian liczby ludności w powiatach regionu

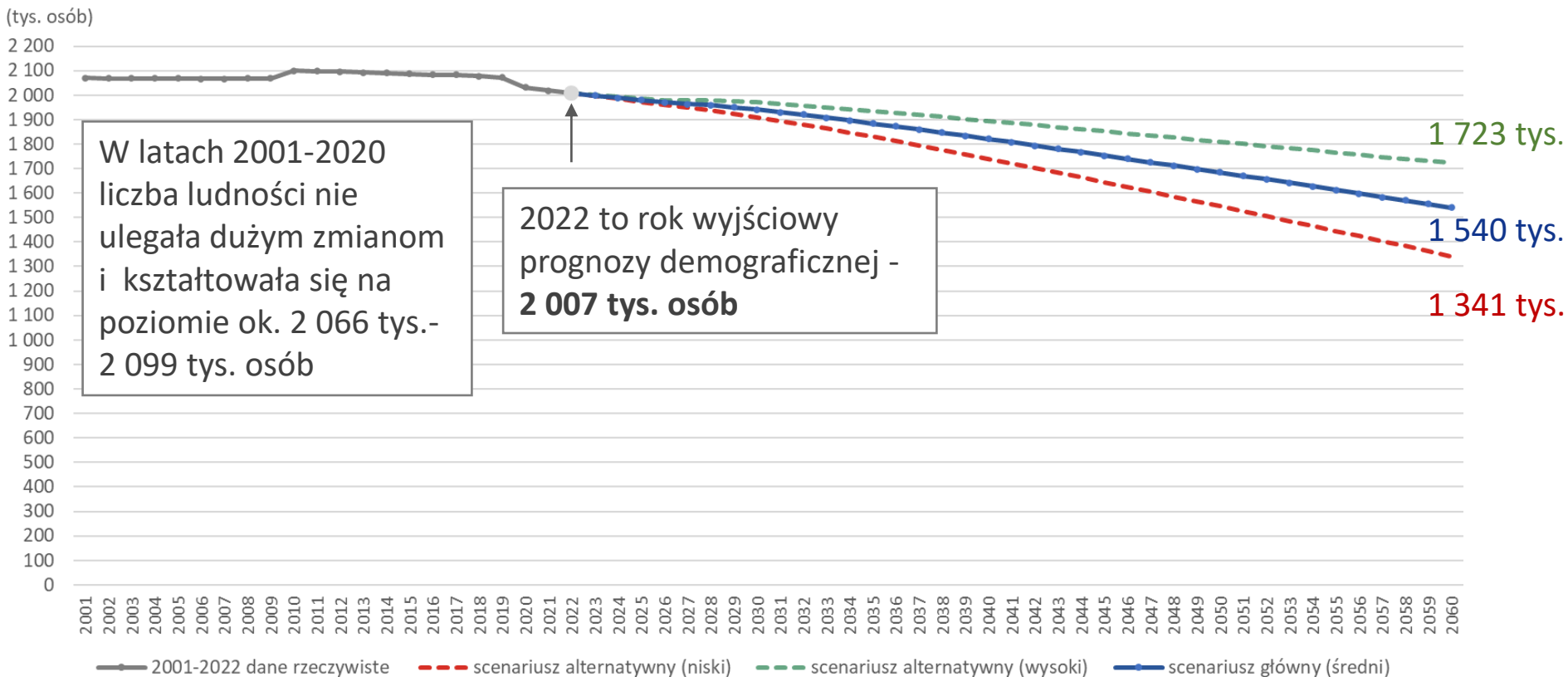
Zmiany liczby ludności województwa

- ◆ w okresie 2001-2022 (21 lat) region utracił łącznie prawie 63 tys. osób
- ◆ w latach 2022-2060 (38 lat) prognoza GUS we wszystkich scenariuszach zakłada znaczny ubytek ludności woj. kujawsko-pomorskiego:

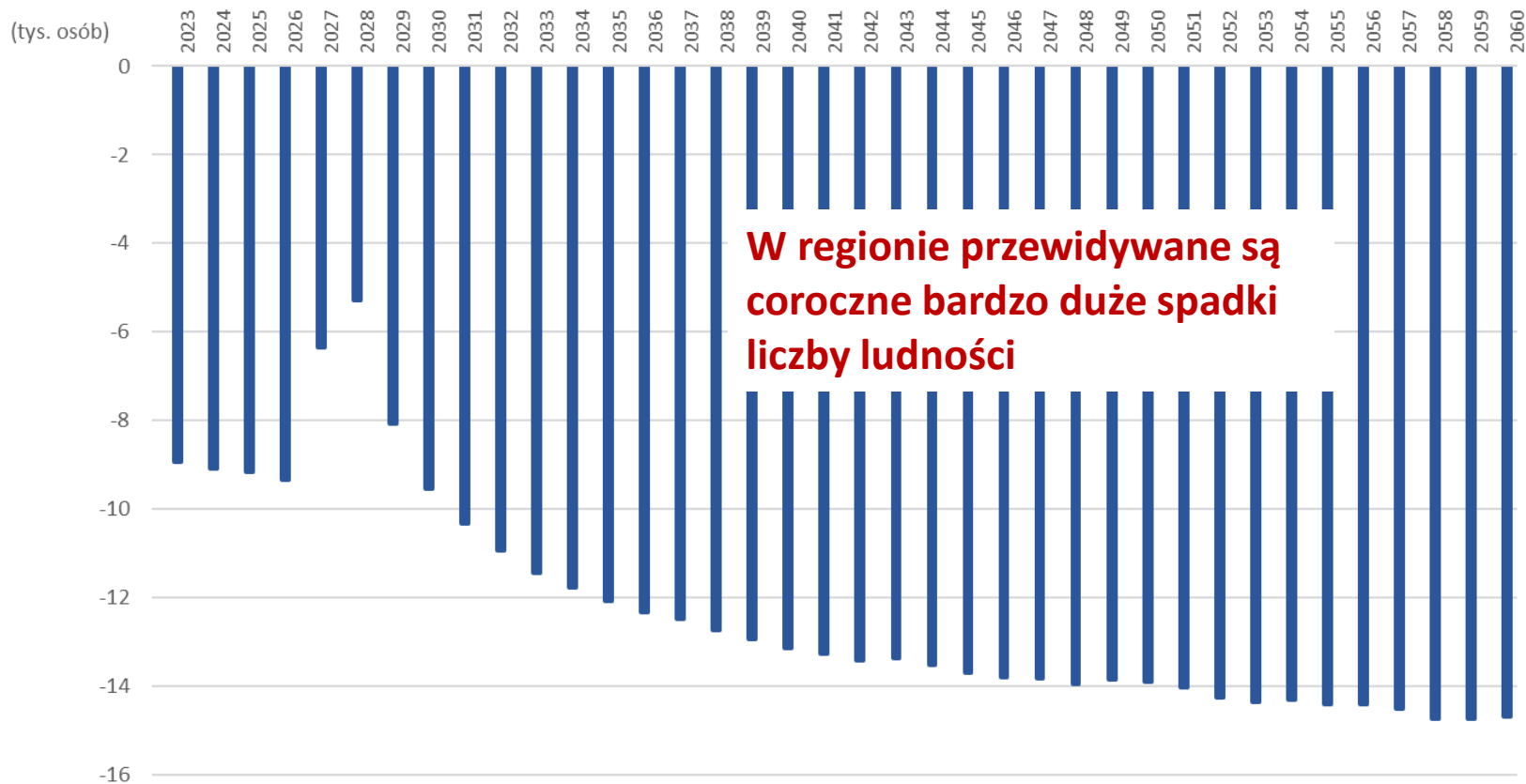
❖ scenariusz główny – spadek o **467 tys. osób** (o 23,3%)

❖ scenariusz niski (pesymistyczny) – spadek o **666 tys. osób** (o 33,2%)

❖ scenariusz wysoki (optimistyczny) – spadek o **284 tys. osób** (o 14,2%)

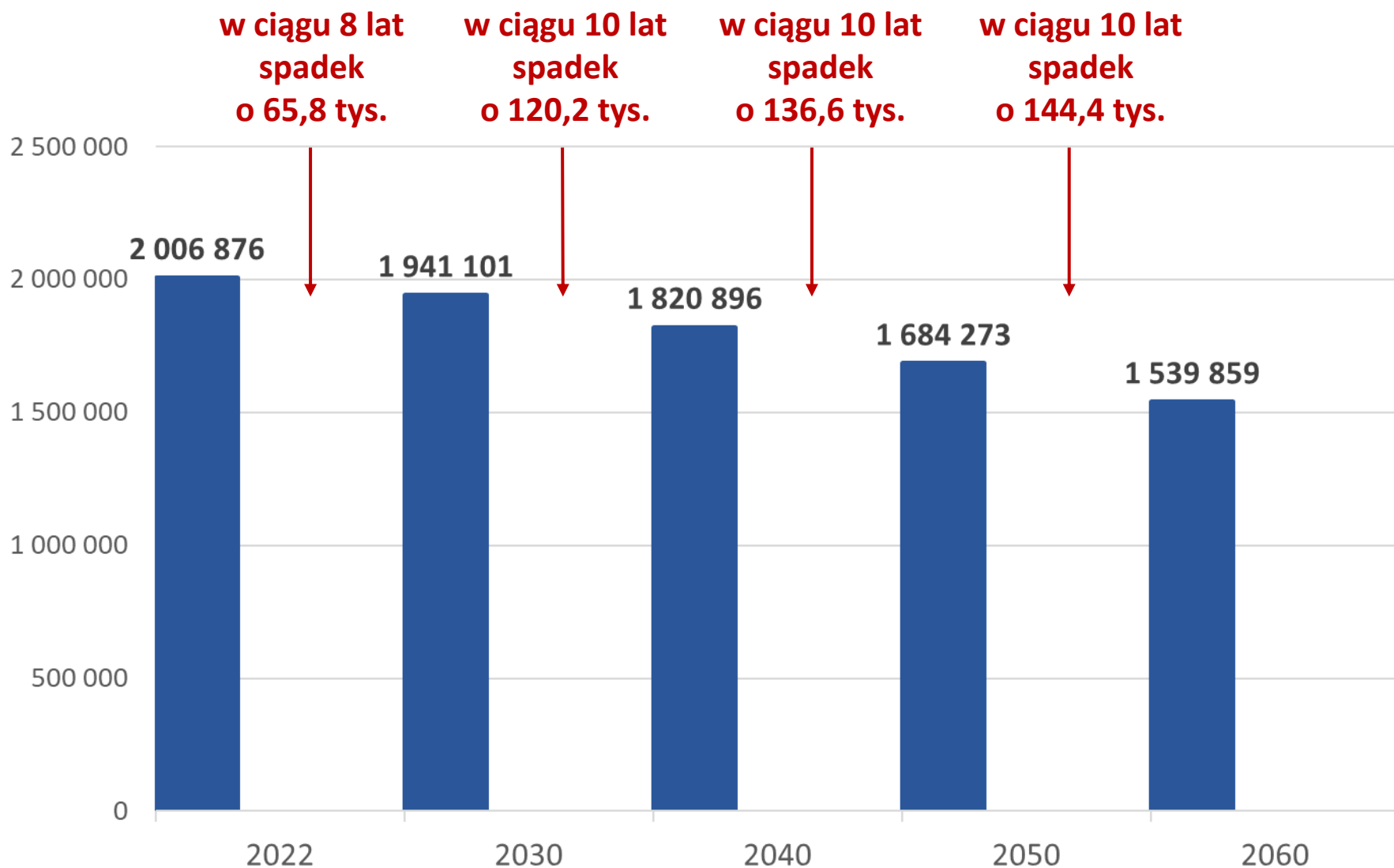

Coroczne prognozowane zmiany liczby ludności województwa

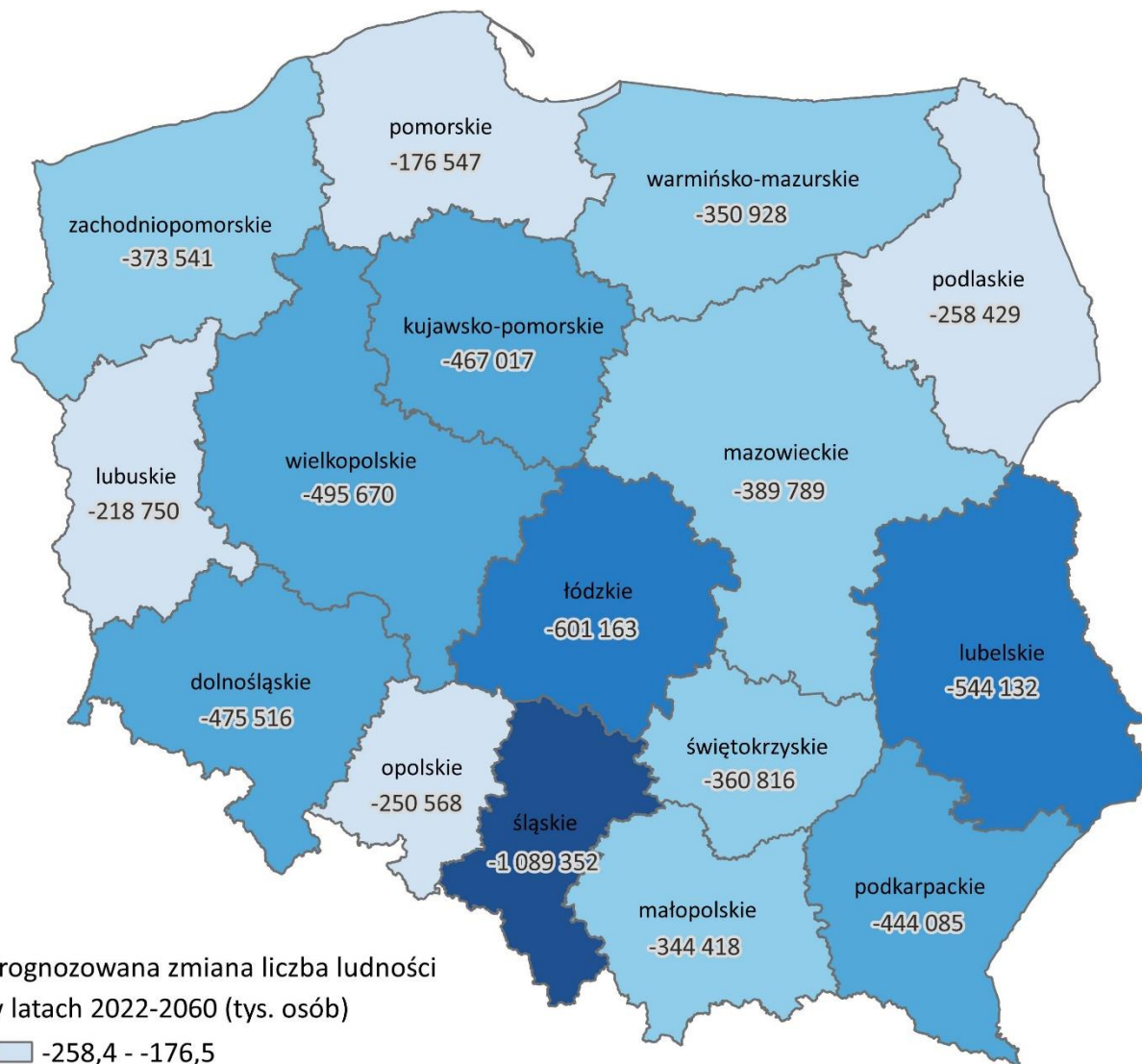
- ❖ do 2030 roku szacuje się ubytek ludności na śr. poziomie ok. 9 tys. osób rocznie
- ❖ w pierwszej połowie lat 30-tych wystąpi duże zwiększenie natężenia spadku
- ❖ ubytki ludności będą się pogłębiały wraz z upływem czasu - **od 10-12 tys. osób rocznie** w pierwszym pięcioleciu lat 30-tych do poziomu ok. **14-15 tys. osób** od połowy lat 40-tych

Prognozowana liczba mieszkańców województwa w okresach 10-letnich

Zmiana liczby mieszkańców województw do 2060 roku

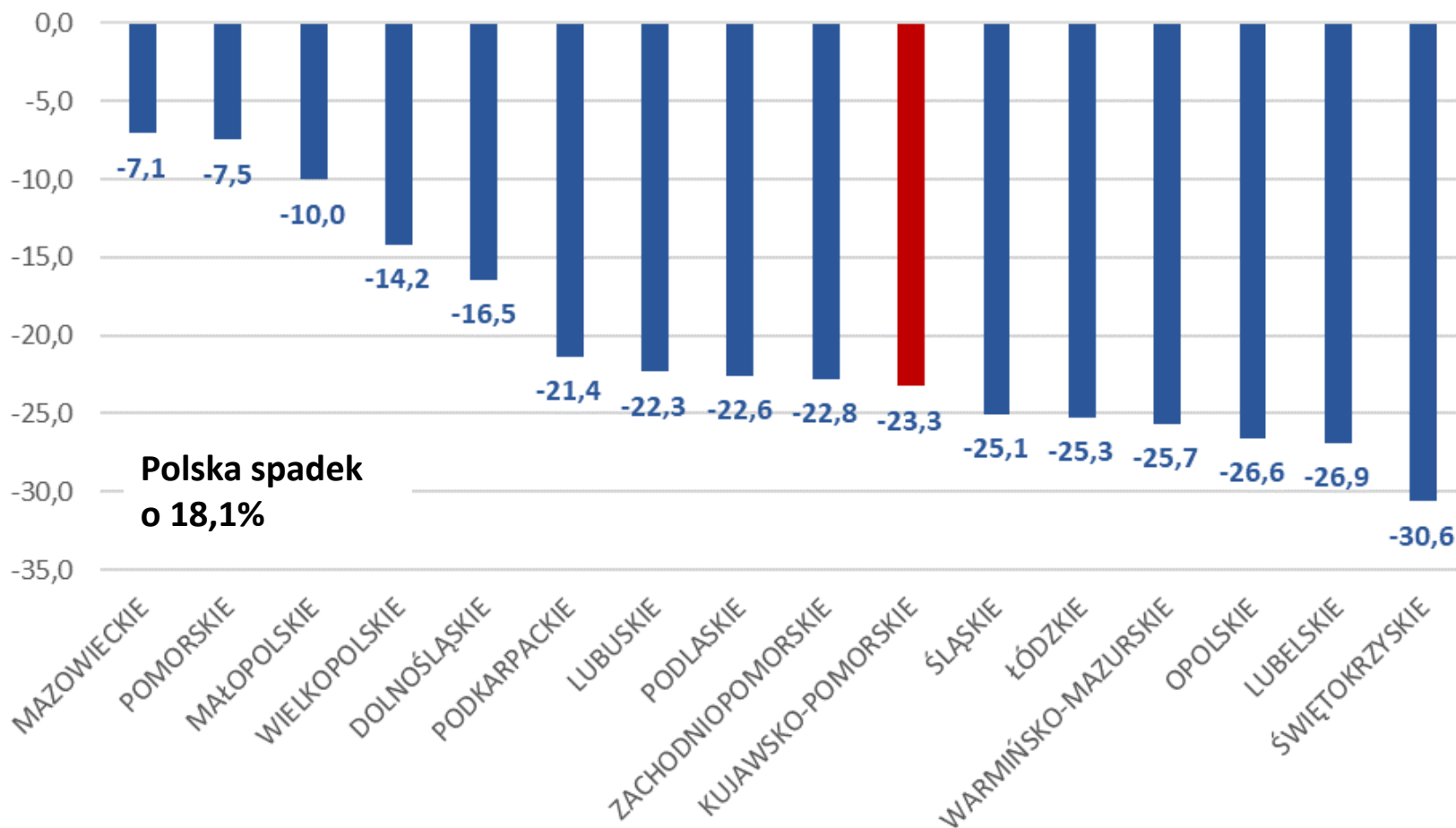
- ◆ liczba mieszkańców wszystkich regionów zmniejszy się
- ◆ Bezwzględny spadek liczby ludności w **kujawsko-pomorskim** należy do średnio-wyższych (o **467 tys.** – 6. pozycja)
- ◆ największe bezwzględne spadki: woj. śląskie – o prawie 1,1 mln osób, łódzkie i lubelskie o 550-600 tys. osób
- ◆ najmniejszy bezwzględny spadek: woj. pomorskie – o niespełna **180 tys.** osób

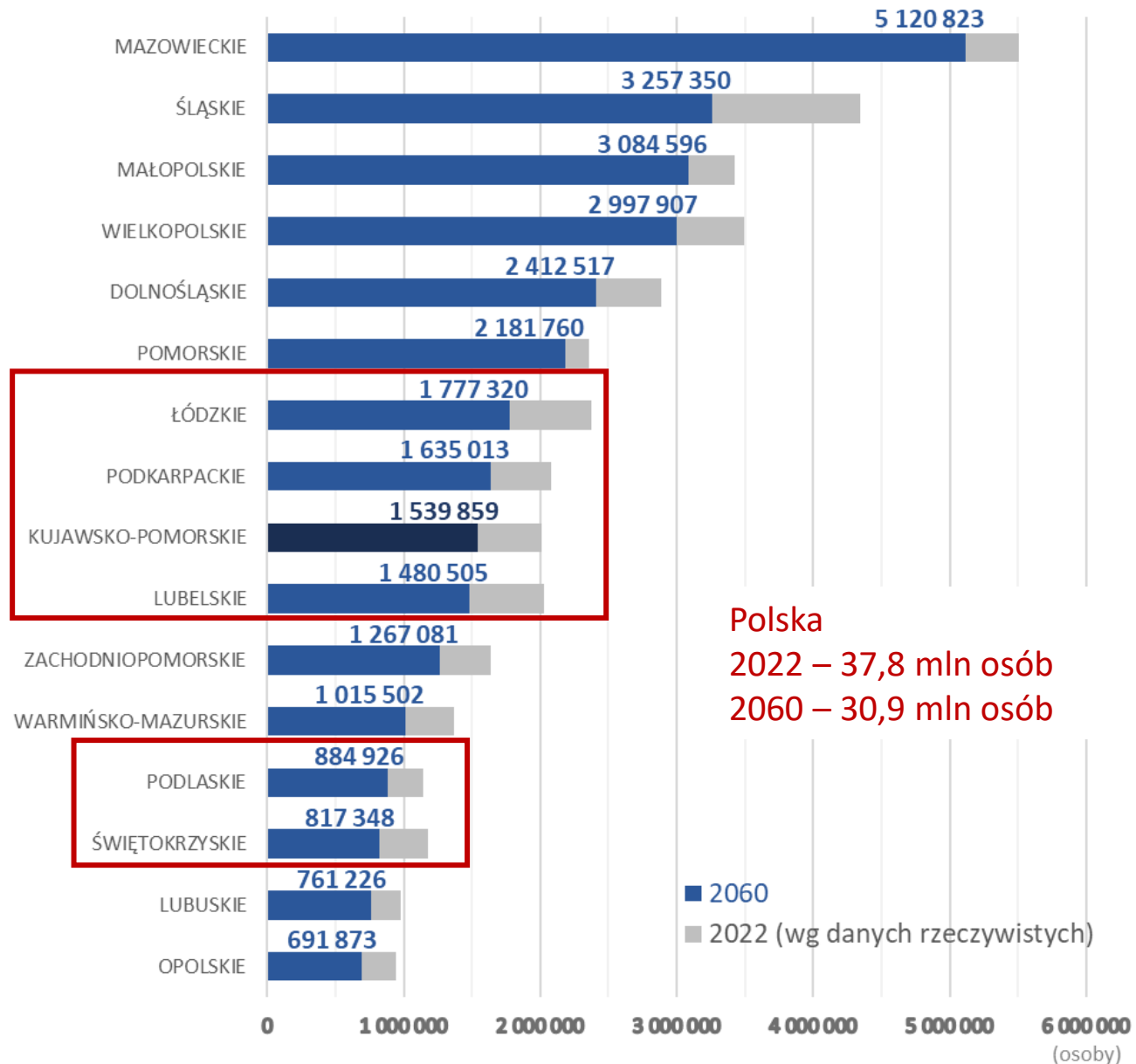
% zmiana liczby mieszkańców województw do 2060 roku

- ◆ większość województw w latach 2022-2060 utraci 20-30% swoich mieszkańców
- ◆ zauważa się duże dysproporcje między regionami - % spadek ludności w regionach „najgorszych” cechuje się prawie 4-krotnie większym natężeniem, niż w regionach „najlepszych”
- ◆ spadek w kujawsko-pomorskim będzie należał do średnio-wyższych (7. lokata)

Prognozowana liczba mieszkańców województw w 2060 roku

- ◆ liczba mieszkańców kujawsko-pomorskiego będzie o ¼ niższa niż obecnie
- ◆ będą oni stanowić 5,0% ludności kraju (obecnie 5,3%)
- ◆ pomimo tego region przesunie się z 10. na 9. pozycję (wyprzedzi woj. lubelskie)
- ◆ w kraju będzie tylko 6 województw liczących ponad 2 mln osób (obecnie 10)
- ◆ W kraju będą 4 województwa liczące poniżej 1 mln osób (obecnie 2)

Zmiana liczby ludności powiatów do 2060 roku

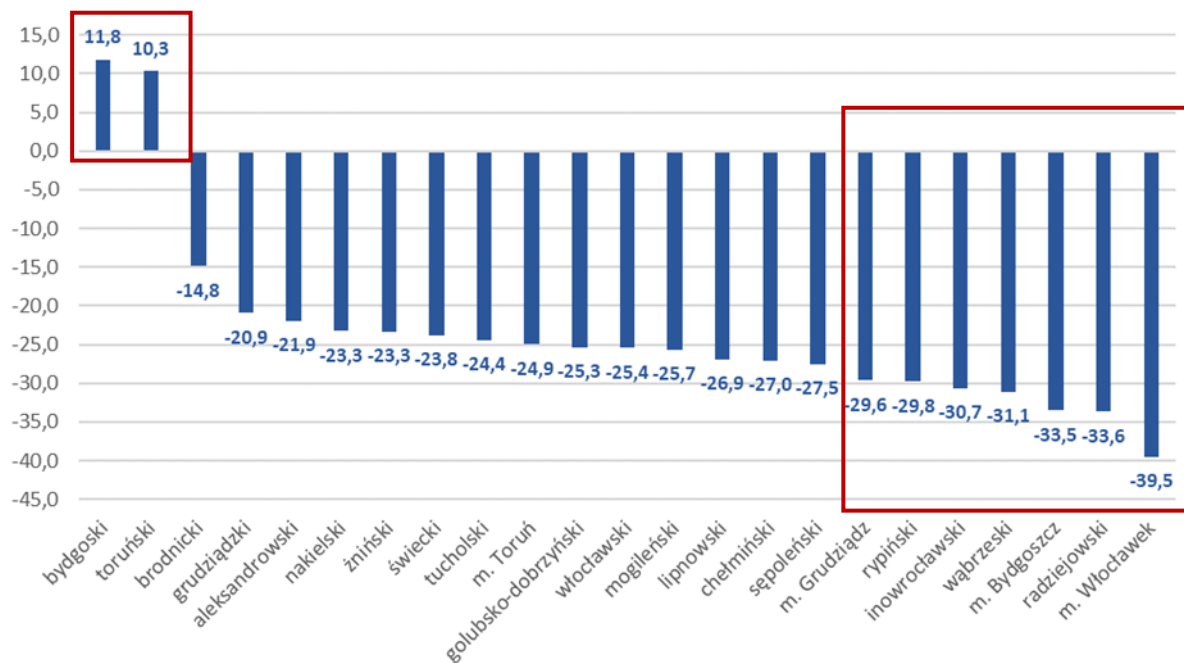
- ◆ **wzrost liczby ludności prognozowany tylko w dwóch powiatach:**
bydgoskim (o 14,8 tys. - 11,8%) i toruńskim (o 11,7 tys. - 10,3%)

→ **duże spadki bezwzględne w pozostałych pow. ziemskich:**

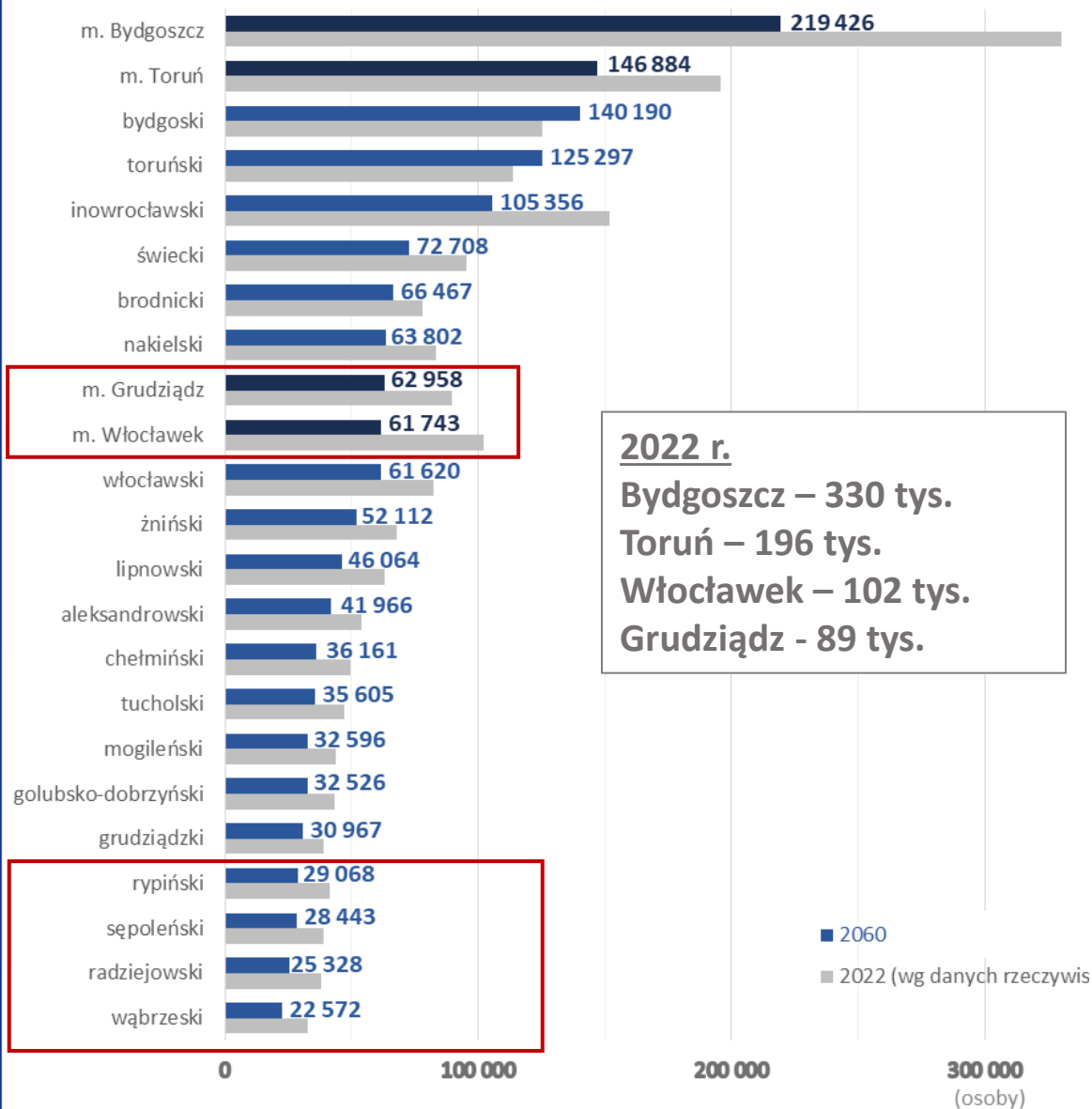
- ◆ **7 powiatów zanotuje prawie lub ponad 30% spadek liczby ludności - największy w mieście Włocławek (39,5%)**

- ◆ **bardzo dużo mieszkańców utracą miasta na prawach powiatu.** W 2022 r. zamieszkiwało je łącznie 717 tys. osób, w 2060 r. - 491 tys. (utrata 226 tys. osób, a więc prawie połowa całego ubytku wojewódzkiego)

- ❖ powiat inowrocławski - 47 tys. osób
- ❖ powiaty większe ludnościowo utracą 16-23 tys. osób (żniński, lipnowski, nakielski, włocławski, świecki)
- ❖ powiat grudziądzki 8 tys. osób
- ❖ pozostałe 10 powiatów utraci 10-13 tys. osób

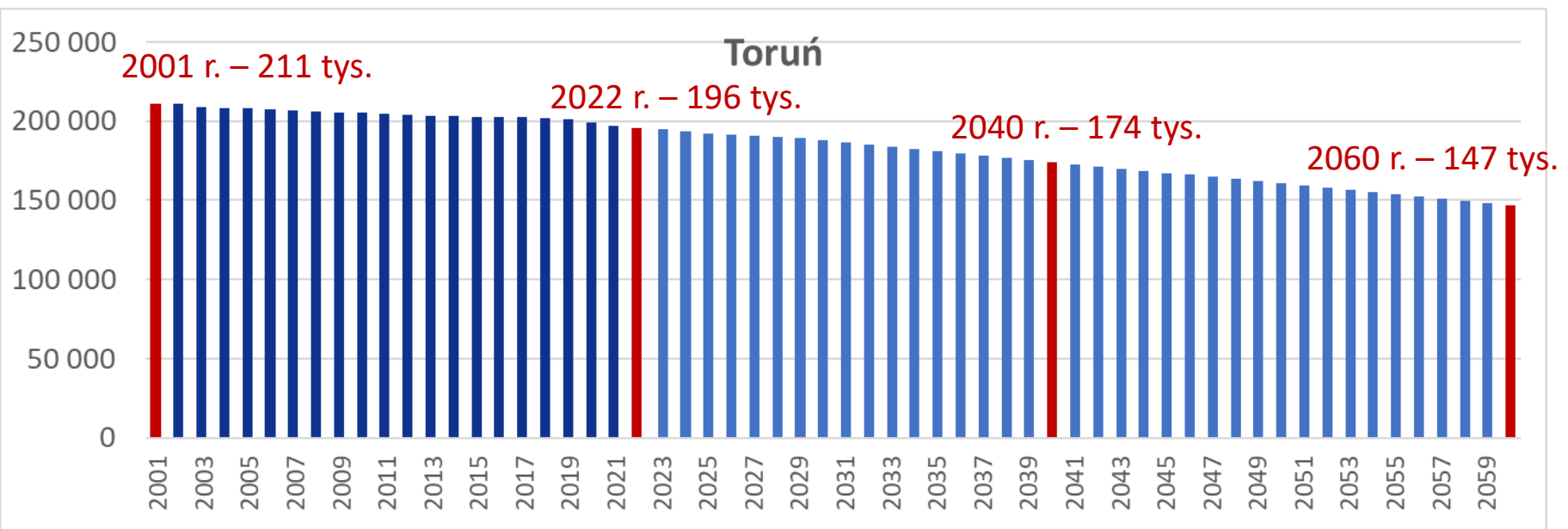
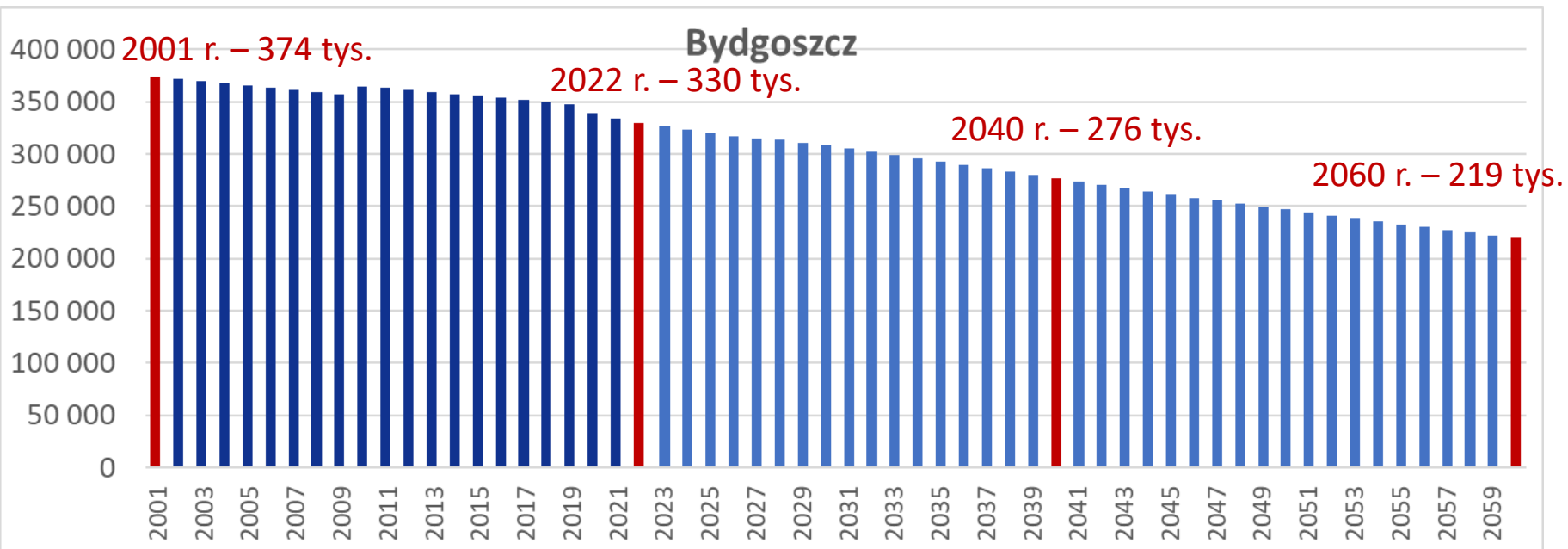
Prognozowana liczba mieszkańców powiatów w 2060 roku

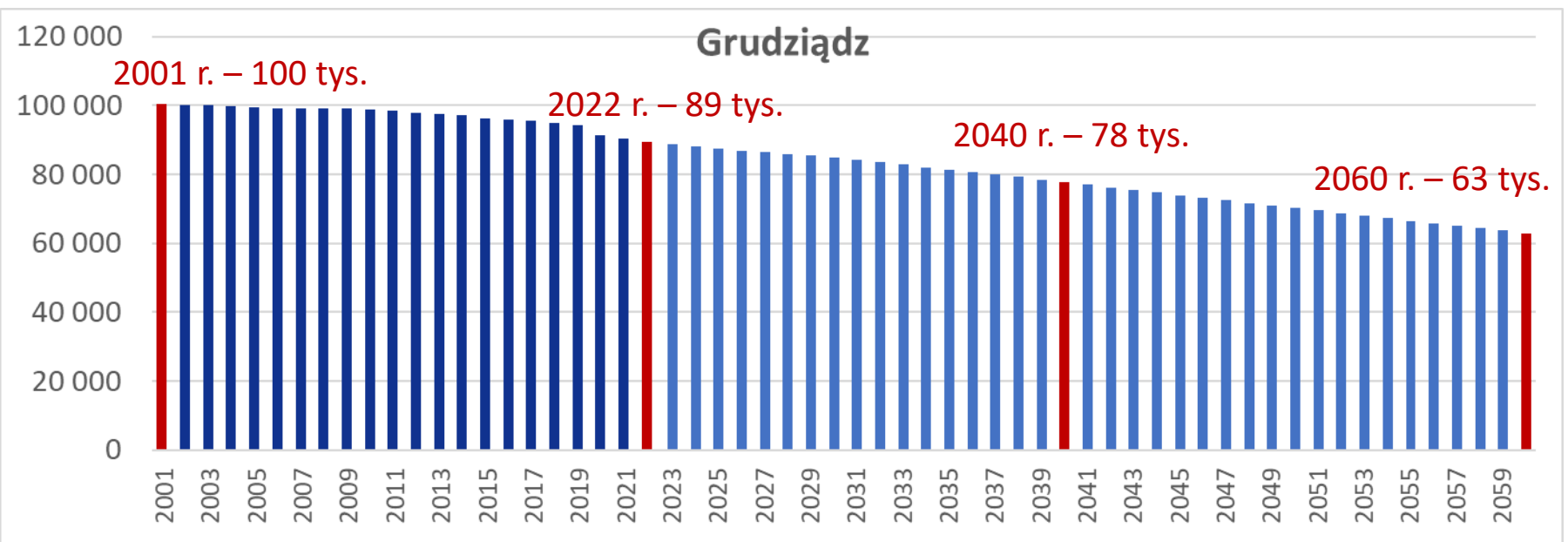
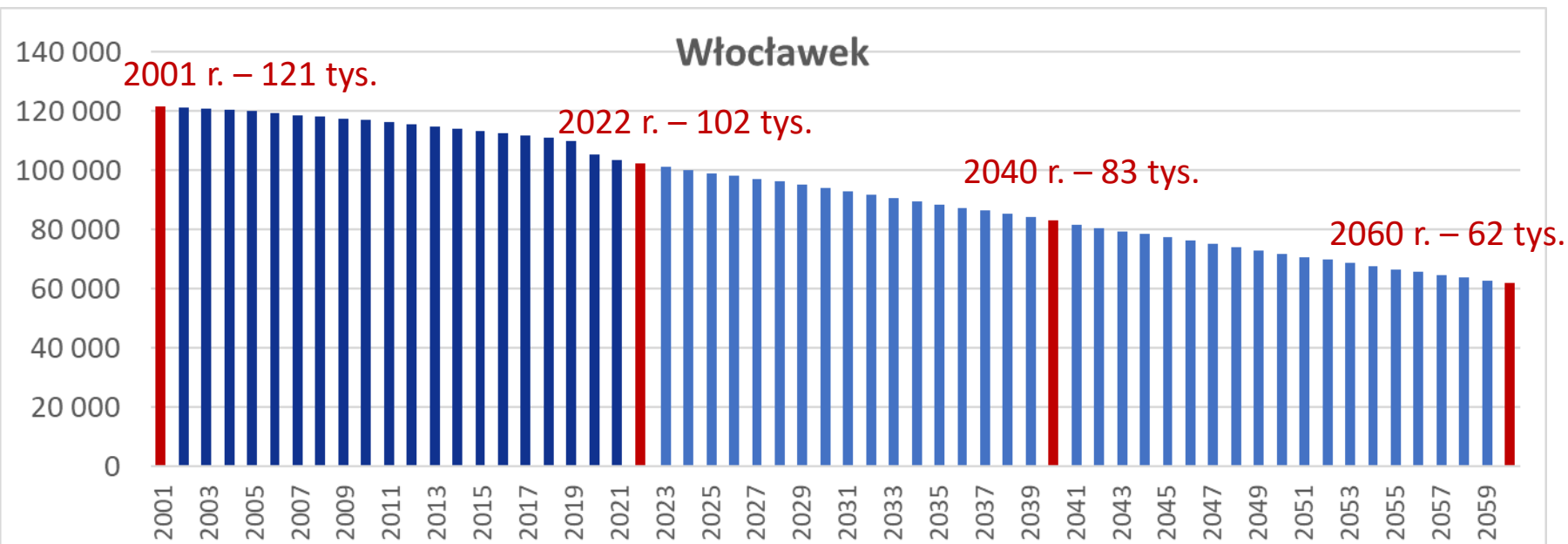
- ◆ **Największe miasto będzie liczyć 220 tys. osób**
- ◆ Zmienia się relacje wielkościowe między miastami - w 2056 roku liczba ludności Grudziądza przewyższy liczbę ludności Włocławka
- ◆ Włocławek i Grudziądz będą miastami mniejszymi (62-63 tys.), niż obecnie Inowrocław (68 tys.)
- ◆ **4 powiaty będą liczyły poniżej 30 tys. osób** (obecnie nie mamy powiatów tej grupy wielkościowej) – w 2022 roku najmniejszy wąbrzeski liczył prawie 33 tys. (w 2060 poniżej 23 tys.)

Rzeczywista i prognozowana liczba ludności Bydgoszczy i Torunia

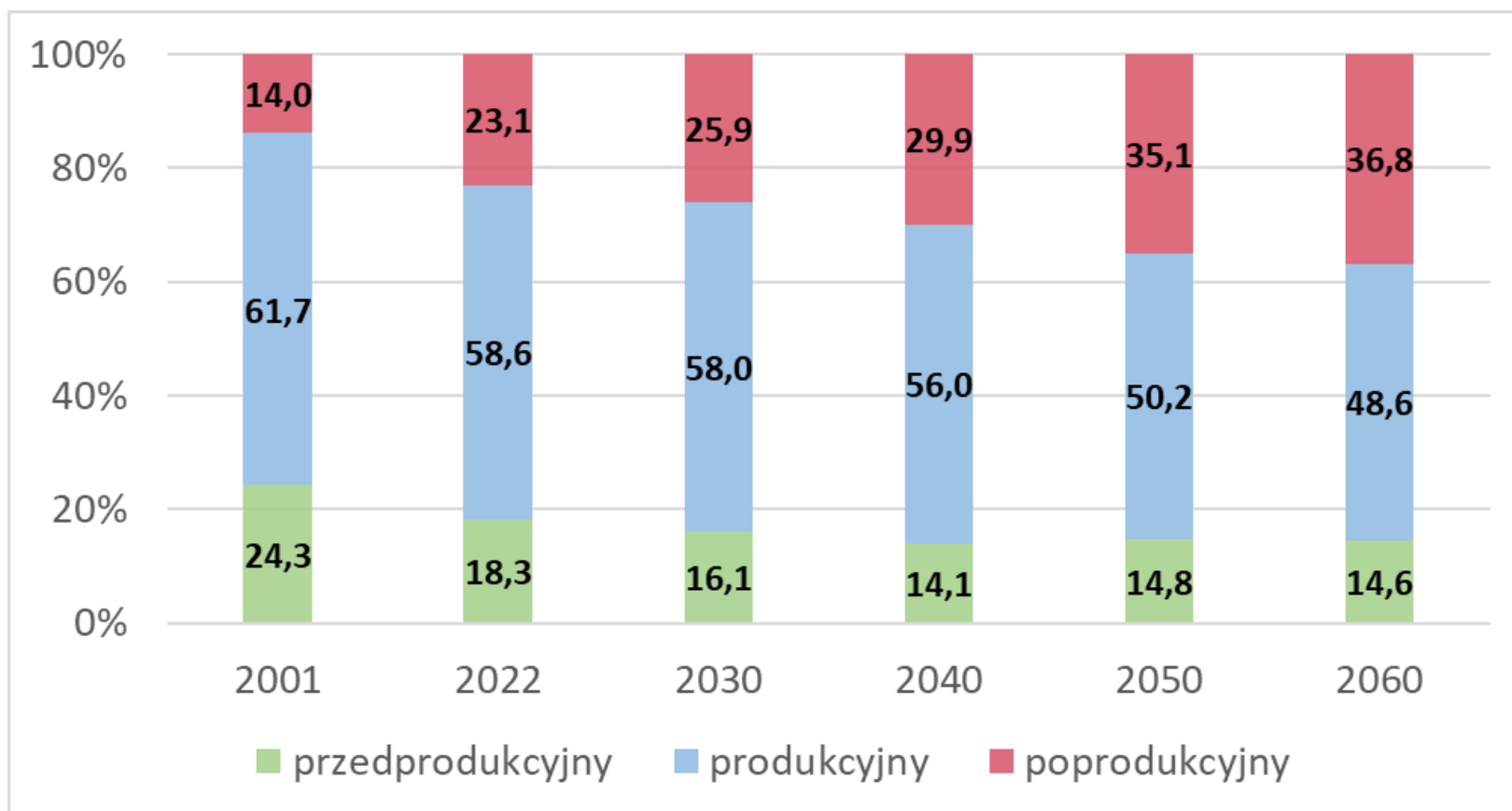

Rzeczywista i prognozowana liczba ludności Włocławka i Grudziądza

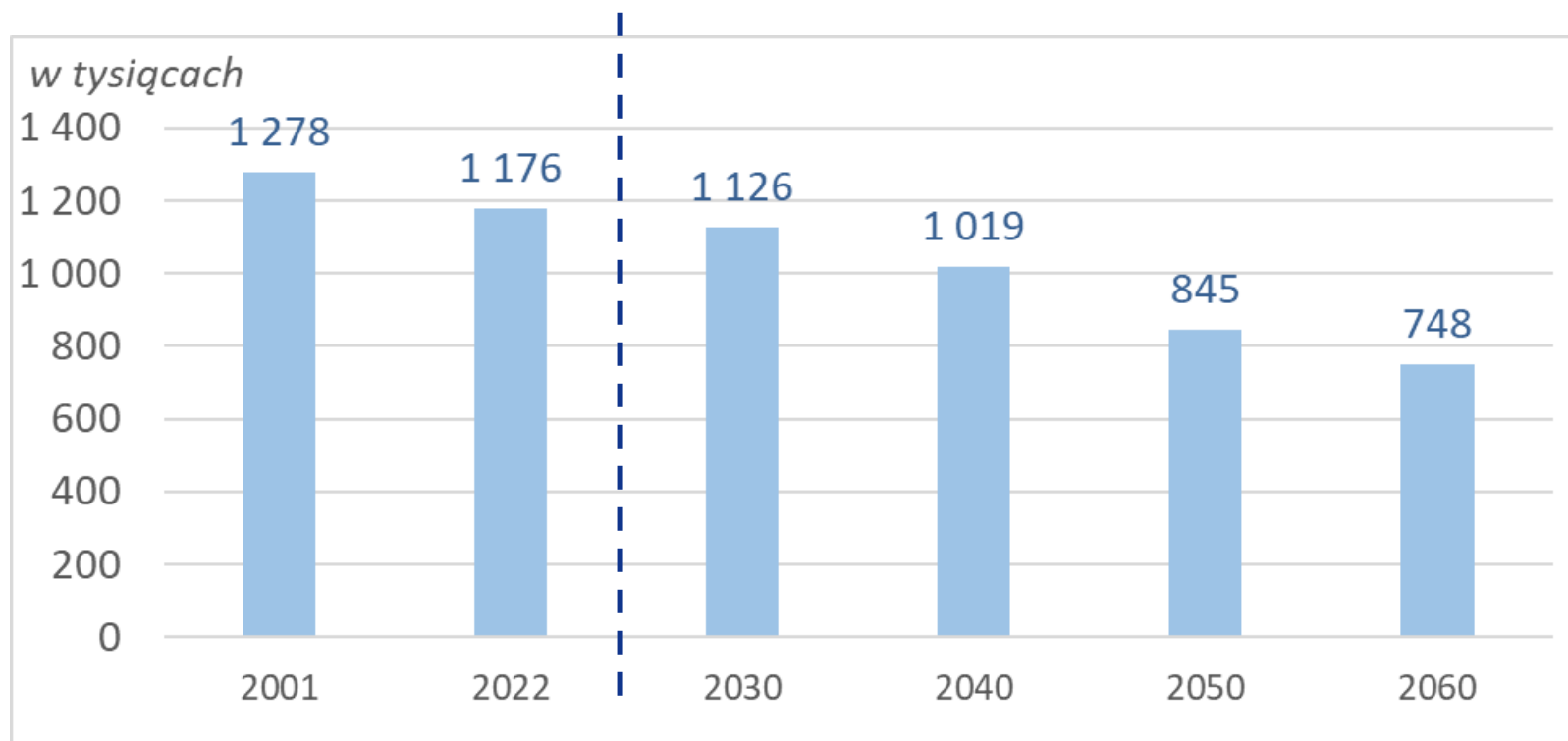

Struktura ludności wg ekonomicznych grup wieku

- ◆ wynikiem malejącego spadku urodzeń jest sukcesywnie zmniejszanie się udziału grupy przedprodukcyjnej – w roku 2001 grupa ta stanowiła ¼ ogółu ludności, na lata 2040-2060 prognozuje się ok. 14-15%
- ◆ jednocześnie zmniejsza się udział grupy produkcyjnej (w ciągu 60 lat spadek udziału o 1/5), która w coraz większym stopniu zasila grupę poprodukcyjną (w roku 2001 grupa ta stanowiła jedynie 14% ogółu ludności, w roku 2060 ponad 1/3 ogółu)

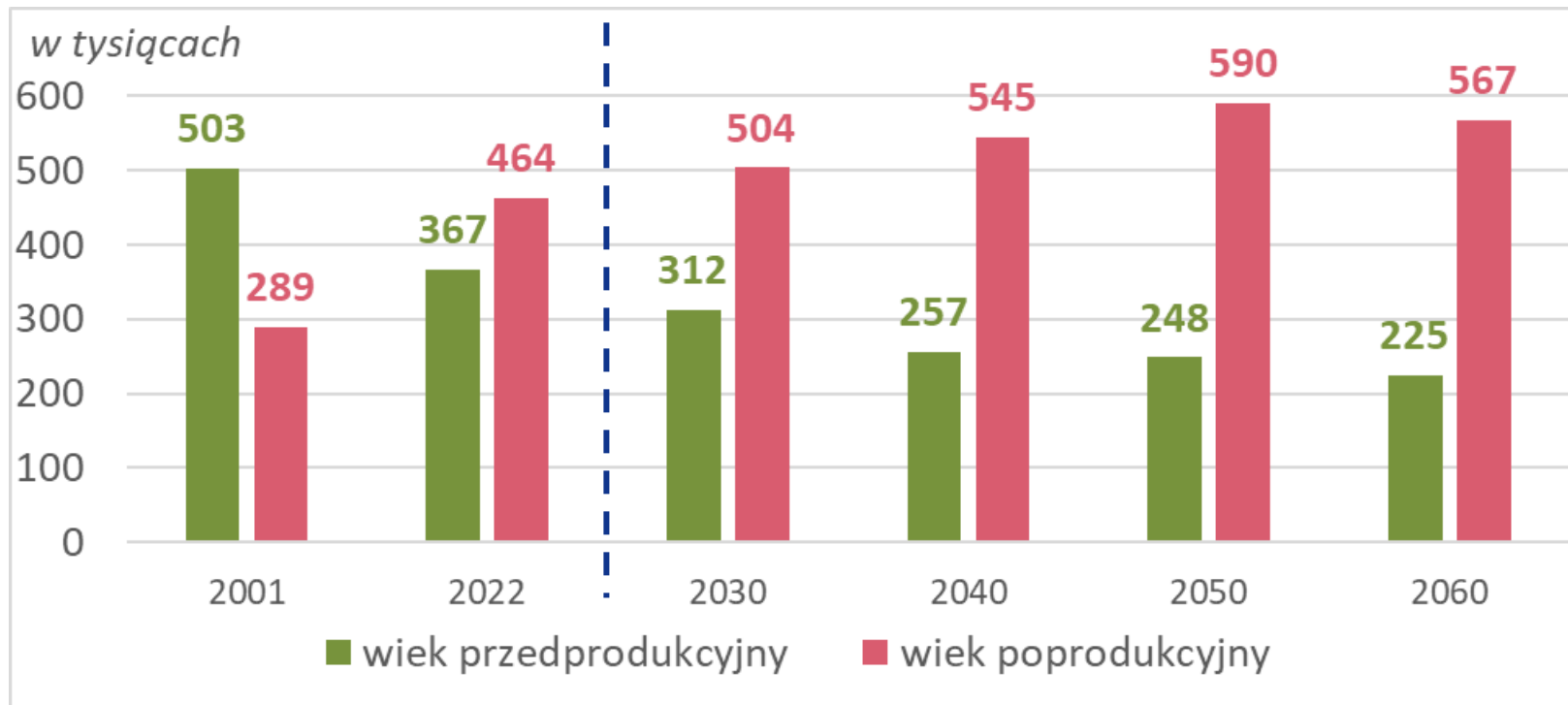
Ludność w wieku produkcyjnym

- ◆ znacząco zmniejszy się populacja osób **w wieku produkcyjnym** - aż o 429 tys. osób (-36%) i w roku docelowym prognozy wynosić będzie **748 tys. osób**

Ludność w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym

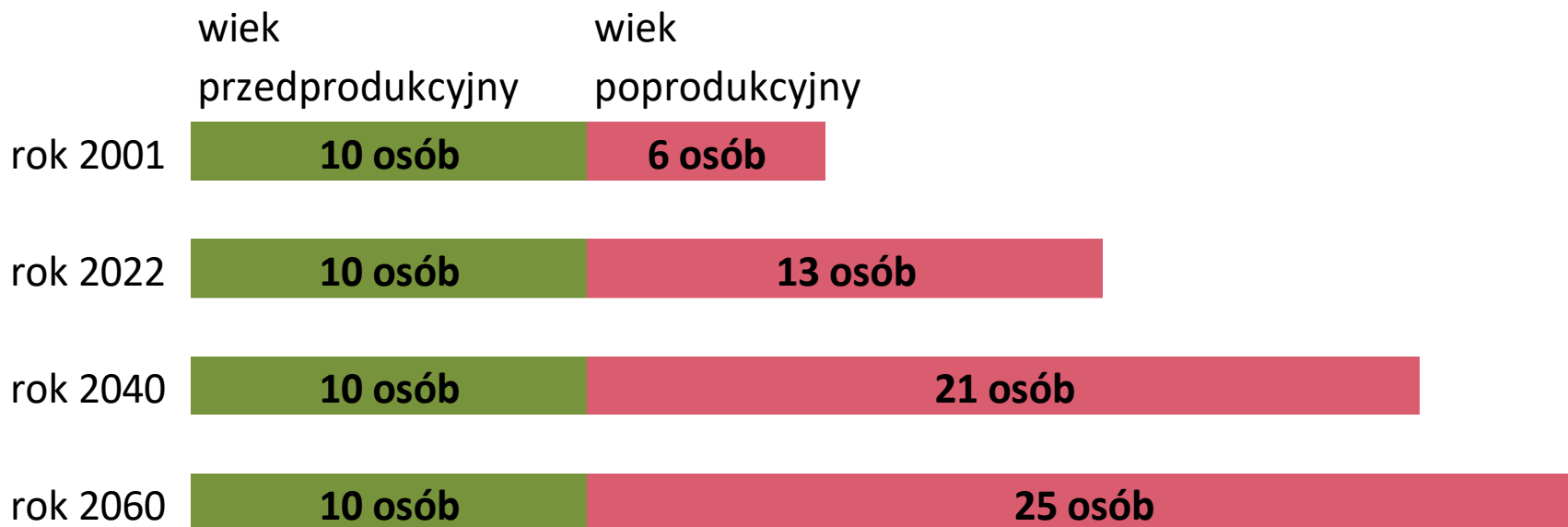
- ◆ znaczny spadek ludności **w grupie przedprodukcyjnej** - populacja tej grupy wiekowej będzie liczyła w 2060 r. **225 tys. osób**, a zatem o 142 tys. mniej (o 39%) niż w 2022 r. i aż o 278 tys. mniej (o 45%) niż w 2001 r.
- ◆ duży wzrost liczby osób **w wieku poprodukcyjnym** – do 2050 roku GUS szacuje wzrost do poziomu 590 tys., a więc o 122 tys. osób w stosunku do roku 2022 (w 2060 roku zakłada się już obniżenie wartości do 567 tys.) oznacza to wzrost o ok. 1/4

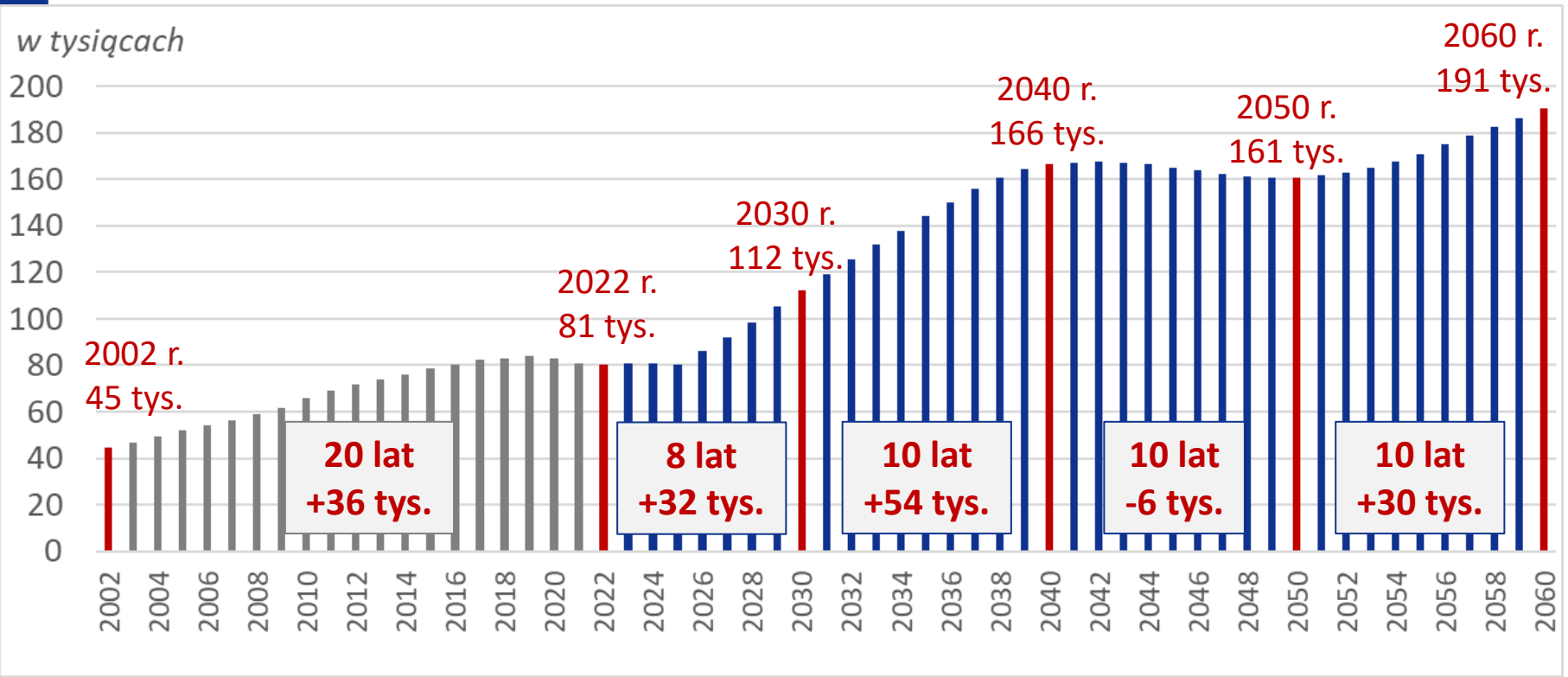
Starzenie się społeczeństwa

- ◆ Jednym z przejawów starzenia się społeczeństwa jest zwiększanie się liczebności osób w wieku poprodukcyjnym połączone ze zmniejszaniem się liczby osób w wieku przedprodukcyjnym
- ◆ w województwie kujawsko-pomorskim od 2014 roku liczba osób starszych jest większa od najmłodszych i dysproporcja ta ulega pogłębieniu

Liczba osób w wieku poprodukcyjnym przypadająca na 10 osób w wieku przedprodukcyjnym:

Ludność najstarsza (w wieku 80 i więcej lat)

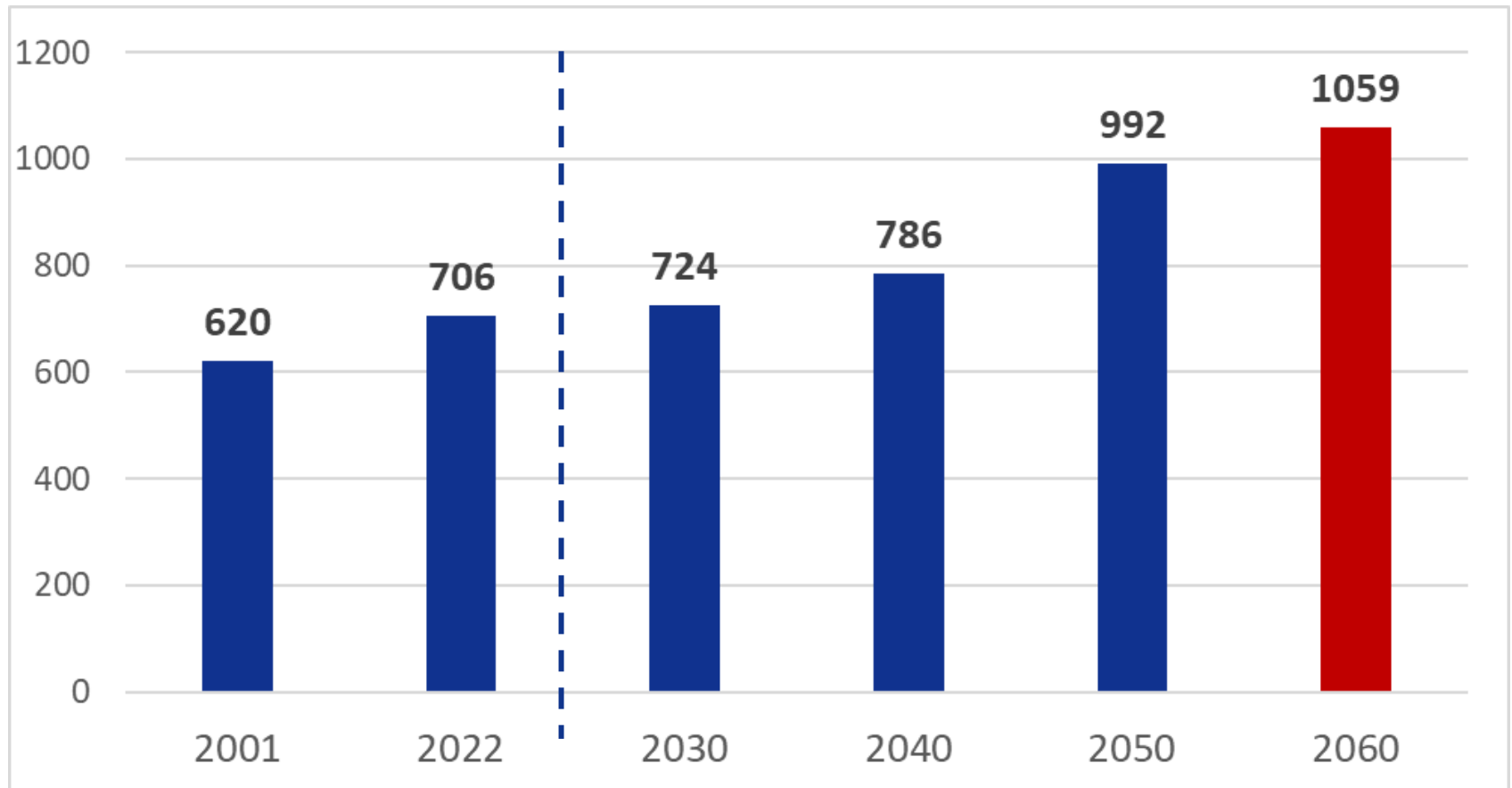

- ◆ od połowy lat 20-tych prognozowany jest coroczny wzrost liczby osób w wieku 80+ o dużym natężeniu (wejście w wiek 80+ wyżu powojennego – osób urodzonych w drugiej połowie lat 40-tych i latach 50-tych)
- ◆ oznacza to w okresie 2026-2037 przyrosty liczby osób najstarszych corocznie o ponad 6 tys. (max 7 tys. osób w latach 2029 i 2030)
- ◆ w roku 2030 liczba osób w wieku 80+ będzie o 40% wyższa niż obecnie, a w roku 2040 nieco ponad 2-krotnie wyższa niż obecnie

Wskaźnik obciążenia demograficznego

(liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na 1000 osób w wieku produkcyjnym)

Systematycznie pogarsza się **wskaźnik obciążenia demograficznego** - o ile w roku 2022 liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym była o 345 tys. osób większa niż suma mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym, o tyle w roku 2060 będzie ona mniejsza o 45 tys. osób względem tych grup

Piramida płci i wieku ludności w latach 2001, 2022 i 2060

mezczyźni

wiek

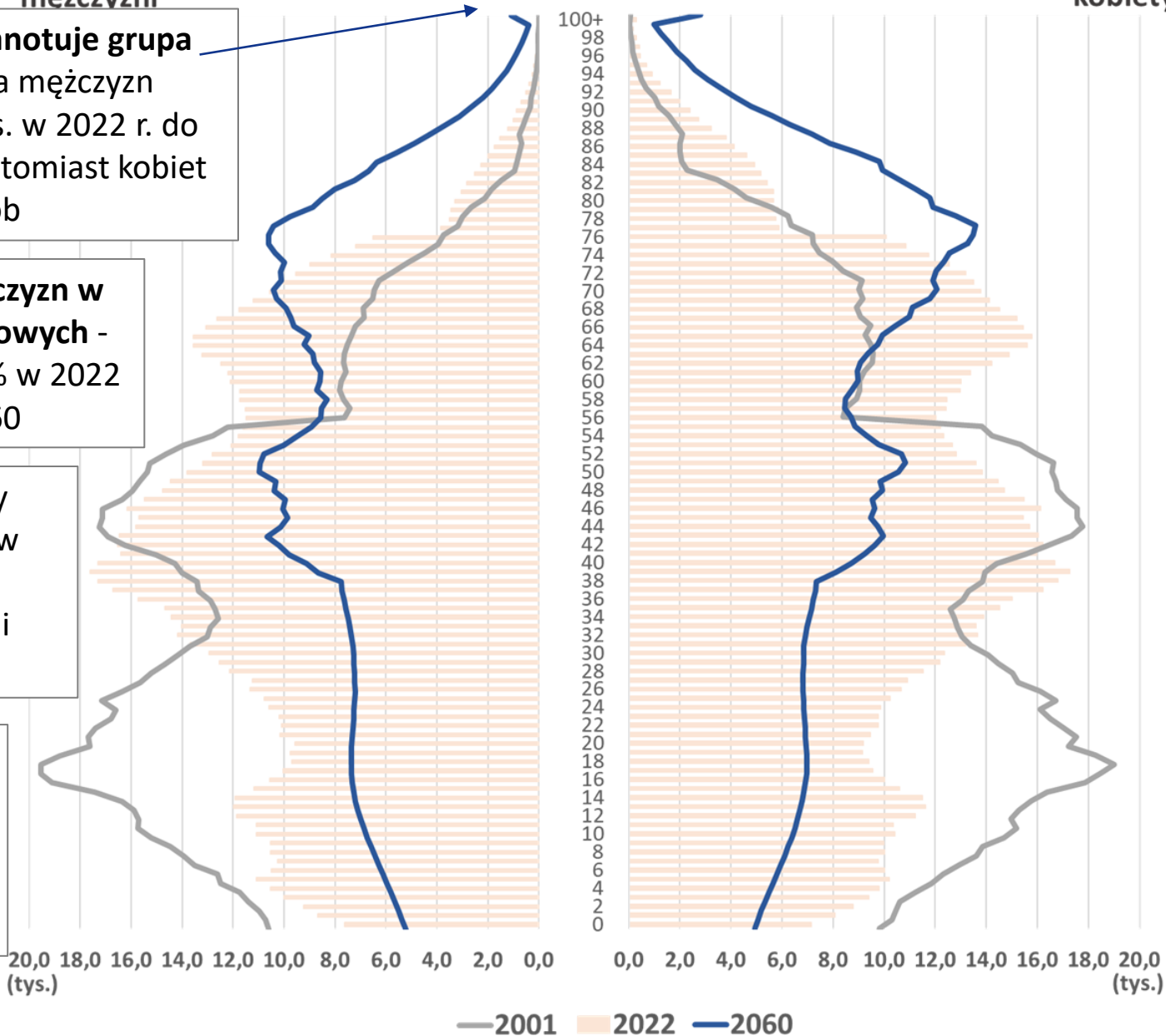
kobiety

◆ **bardzo duży przyrost zanotuje grupa stulatków (100+).** Liczba mężczyzn wzrosnąć ma z ok. 80 os. w 2022 r. do 1,1 tys. w roku 2060, natomiast kobiet z ok. 280 do 2,8 tys. osób

◆ **zwiększy się udział mężczyzn w starszych grupach wiekowych** - w grupie 70-99 lat z 38% w 2022 roku do 42% w roku 2060

◆ **w 2060 r. prognozowany duży ubytek roczników w wieku produkcyjnym,** zwłaszcza przyszłych 30 i 40-latków

◆ **zachodzący obecnie proces spadku liczebności młodszych grup wiekowych pogłębi się**

Podsumowanie

- ◆ Prognoza długookresowa szacuje liczbę ludności na podstawie obecnego stanu ludności, struktur płci i wieku, zachowań prokreacyjnych i migracyjnych oraz zachodzących zmian tych zjawisk na przestrzeni ostatnich lat, czyli uwzględniając rzeczywisty stan ludności i przewidywane zachowania demograficzne
- ◆ Główne problemy demograficzne Polski i województw to zmniejszanie się liczby ludności i starzenie się społeczeństwa. Są one bezpośrednim następstwem wieloletniego zmniejszania się liczby urodzeń poniżej poziom gwarantujący zastępowalność pokoleń
- ◆ Zakłada się spadek liczby ludności i starzenie się społeczeństw we wszystkich województwach, ale kujawsko-pomorskie należy do regionów o prognozowanym ponadprzeciętnym ubytku ludności i osłabieniu potencjału ludnościowego na tle kraju oraz do regionów cechujących się ponadprzeciętnym starzeniem społeczeństwa
- ◆ Ponadprzeciętnie wyludniają się i starzeją duże miasta regionu, dotknięte problemem odpływu młodych ludzi do stref podmiejskich oraz nasilonymi migracjami zewnętrznymi

Najważniejsze wyzwania

- ◆ Konieczność dostosowania i utrzymania na odpowiednim poziomie realizacji usług publicznych, w sytuacji:
  - ◆ dynamicznie zwiększającej się liczby osób najstarszych, wymagających zintensyfikowania skierowanych do nich działań, a więc rozwoju i dostosowania infrastruktury oraz zapewnienia odpowiedniego zasobu kadrowego do realizacji usług opiekuńczych
  - ◆ zmniejszania się liczebności dzieci i młodzieży korzystających z usług opiekuńczo-wychowawczych, edukacyjnych, sportowych, kulturalnych, gdyż w przypadku tej grupy wiekowej kluczowe znaczenie ma odległość do infrastruktury, a więc zmniejszenie popytu nie może skutkować ograniczaniem liczby miejsc świadczenia usług
  - ◆ przewidywanego zmniejszenia wpływów do budżetów samorządów z tytułu podatków PIT oraz podatku od nieruchomości, będącego następstwem zmniejszania się grupy ludności w wieku produkcyjnym i zmniejszania się liczby osób prowadzących działalność gospodarczą
- ◆ Konieczność podejmowania przez przedsiębiorców i samorządy działań zachęcających do dłuższego pozostawania na rynku pracy osób w wieku emerytalnym oraz wejścia na rynek pracy osób niepracujących
- ◆ Konieczność coraz szerszego wprowadzania rozwiązań zastępujących pracę ludzi (innowacje w gospodarce, innowacje w usługach, optymalizacja świadczonych usług)

Wyniki prognozy demograficznej wskazują, że największym kapitałem w rozwoju regionów będą ich mieszkańcy

- ◆ Oznacza to konieczność przeciwdziałania procesowi wyludniania się regionu, a zwłaszcza dużych miast w największym stopniu dotkniętych procesami depopulacji, poprzez podejmowanie wszelkich działań skierowanych na zwiększenie atrakcyjności zamieszkania, rozwój innowacyjnej gospodarki i zapewnienie nowoczesnych miejsc pracy, które mogą przyczynić się do zmniejszenia presji migracyjnej i zatrzymania odpływu młodych mieszkańców miast
- ◆ Jednocześnie wskazane byłoby stosowanie zachęt do osiedlania się w dużych miastach młodej ludności spoza obszaru województwa, przy czym realizacja tych działań nie powinna przyczyniać się do zwiększonego drenażu ludności z terenów wiejskich i mniejszych miast województwa kujawsko-pomorskiego

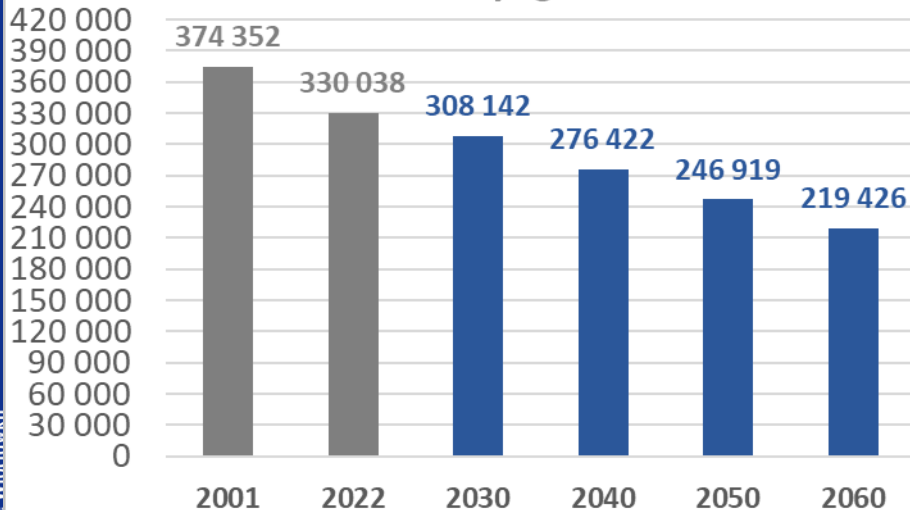
Załącznik

Rzeczywista i prognozowana liczba ludności powiatów

Rzeczywista i prognozowana liczba ludności powiatów

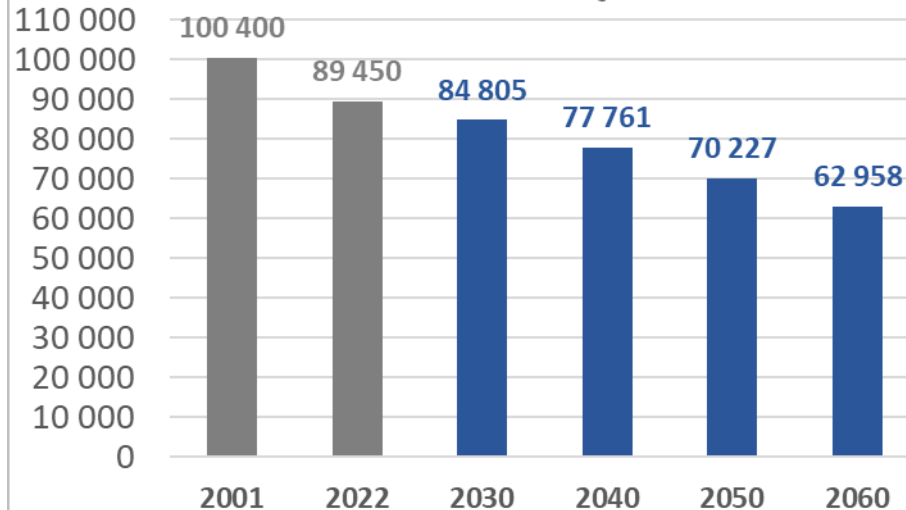
(osoby)

Powiat m. Bydgoszcz

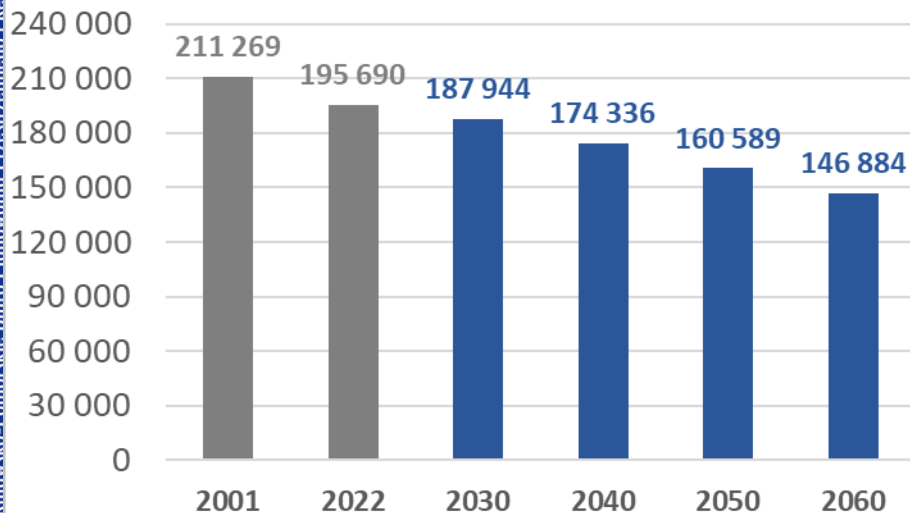
(osoby)

Powiat m. Grudziądz

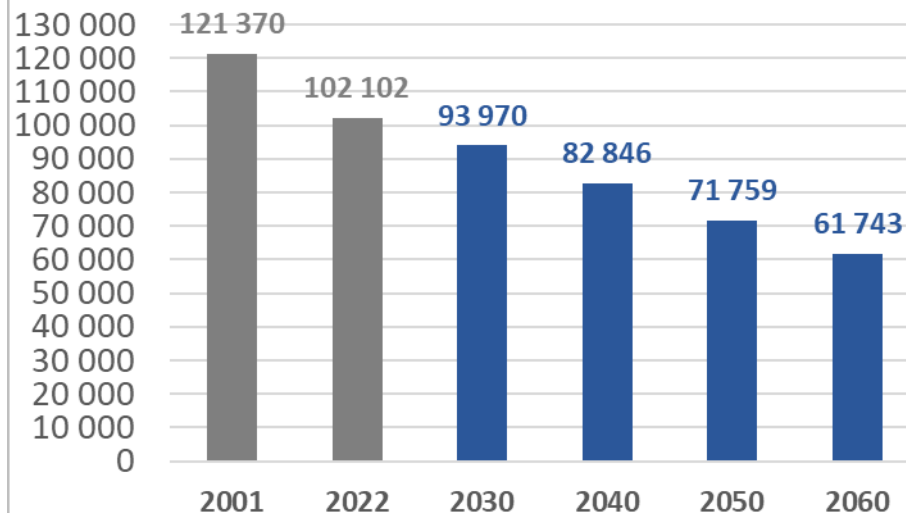
(osoby)

Powiat m. Toruń

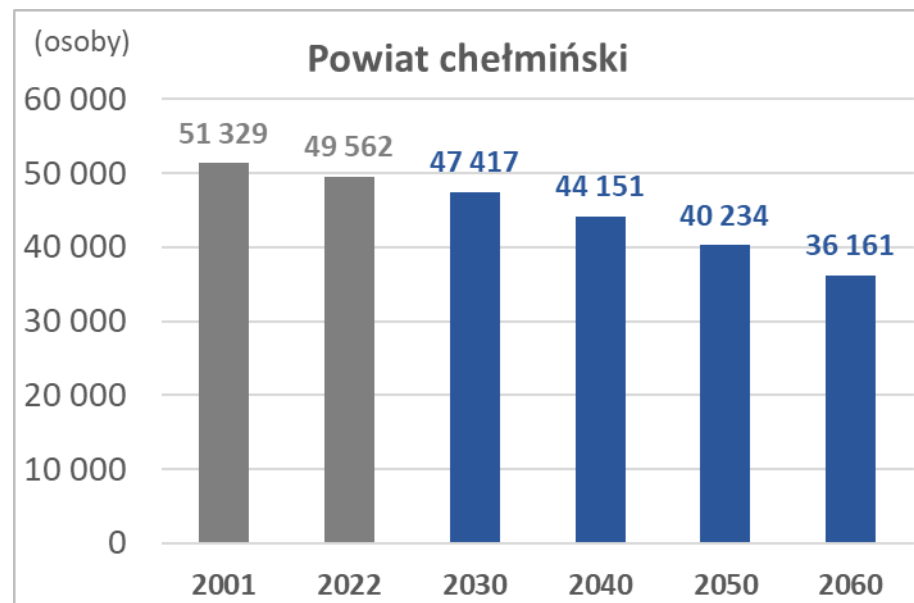
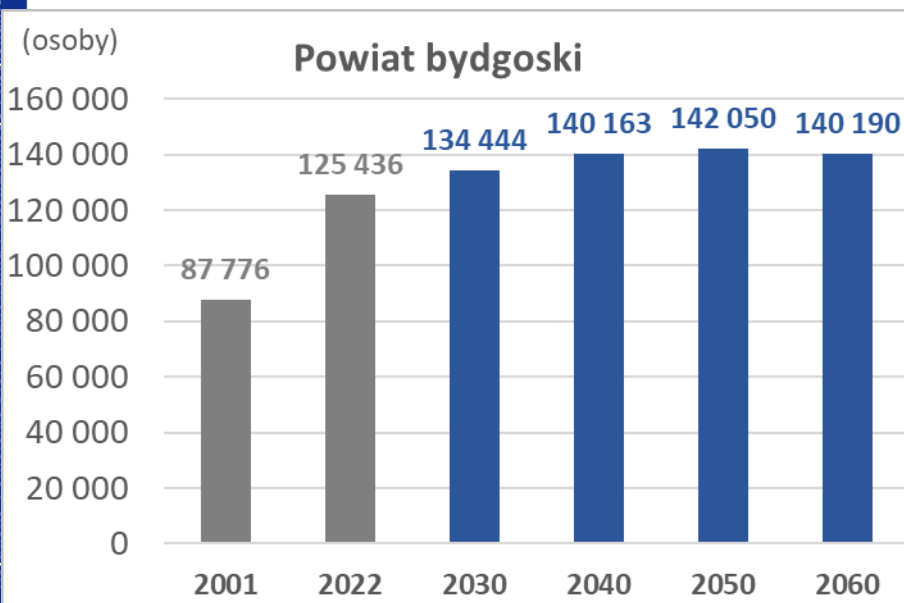
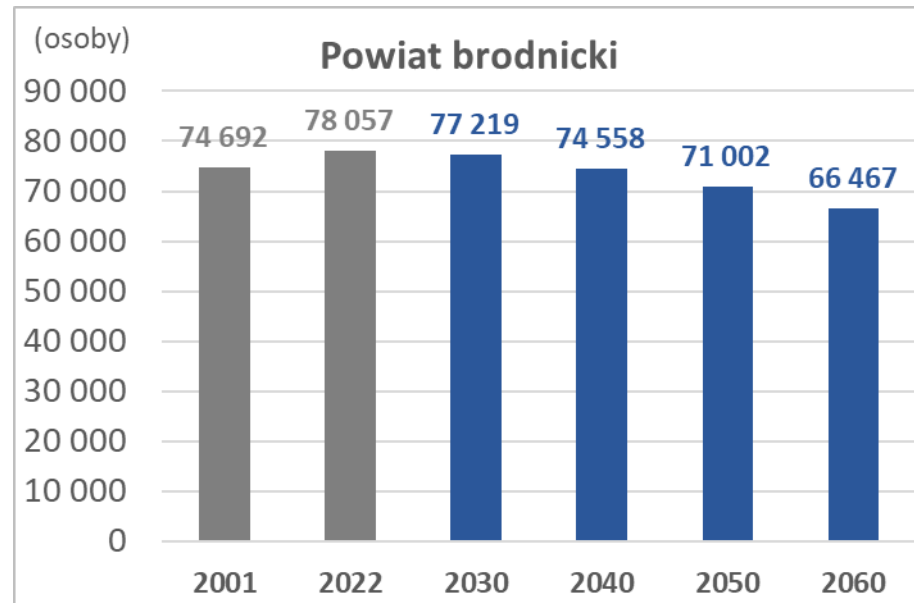
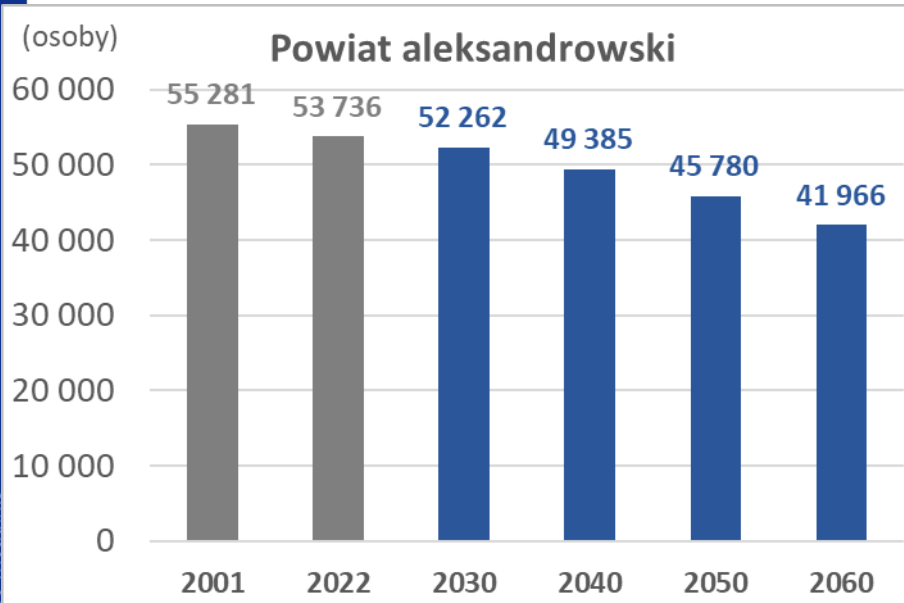

(osoby)

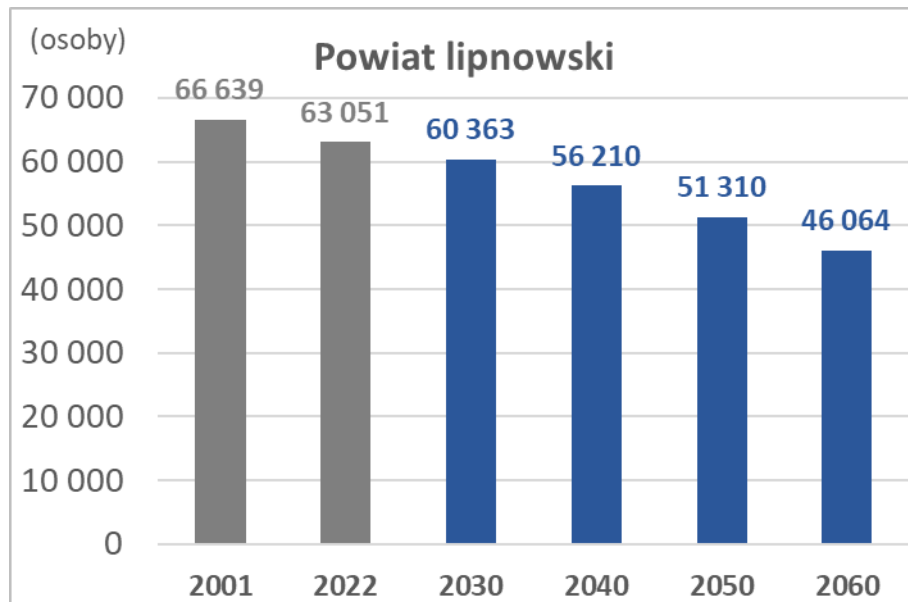
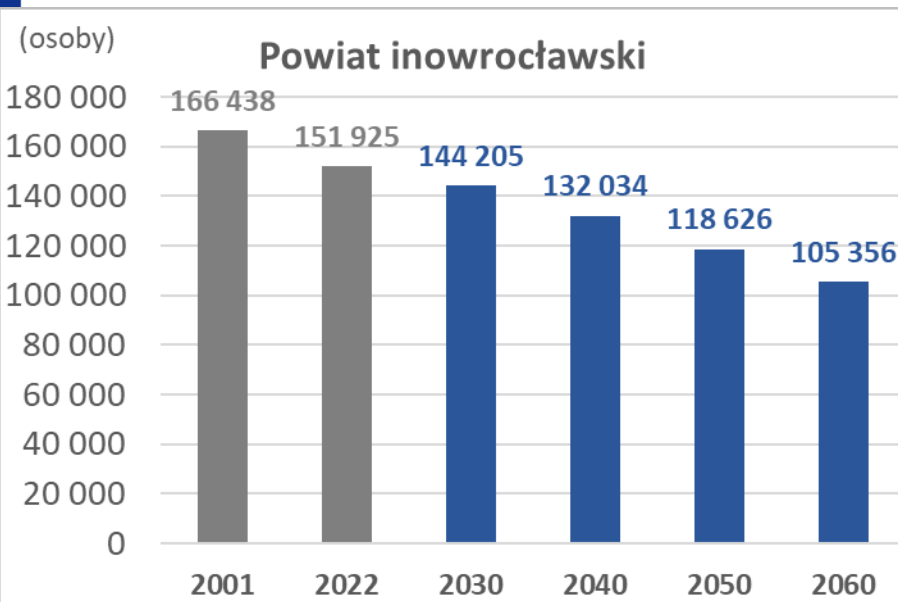
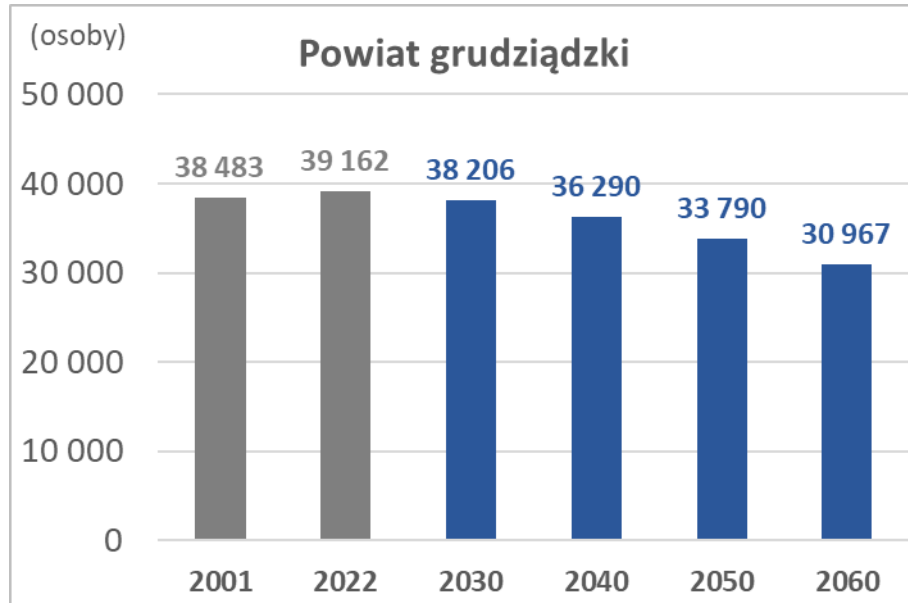
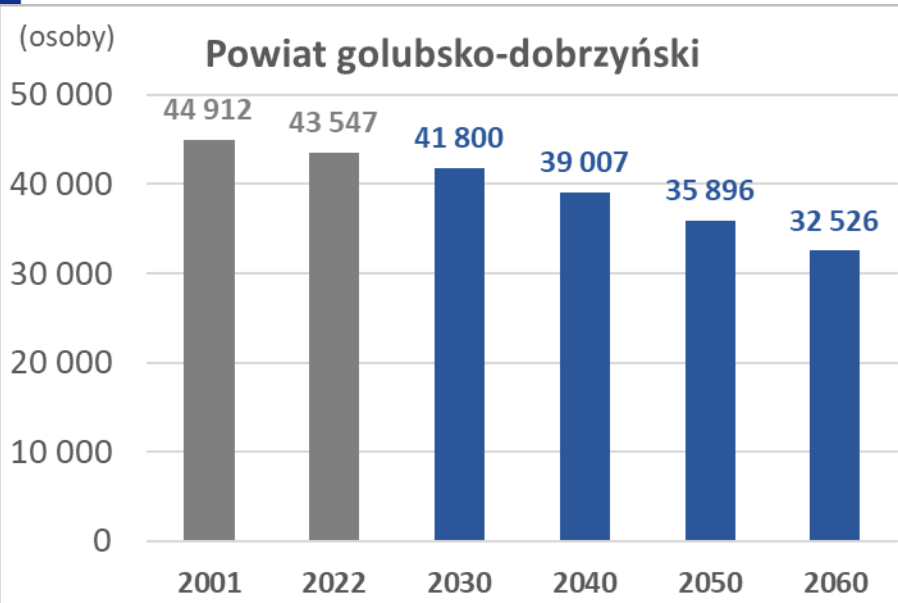
Powiat m. Włocławek

Rzeczywista i prognozowana liczba ludności powiatów

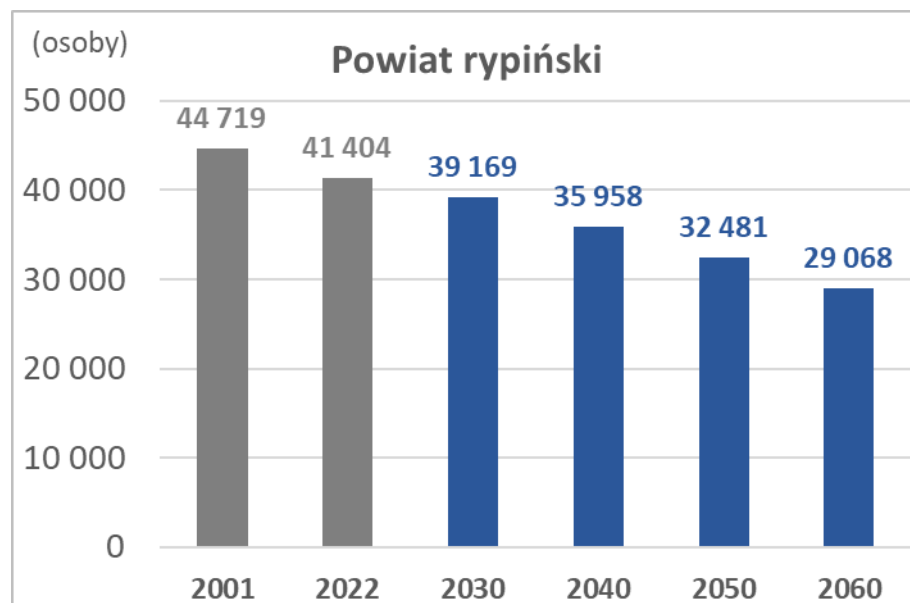
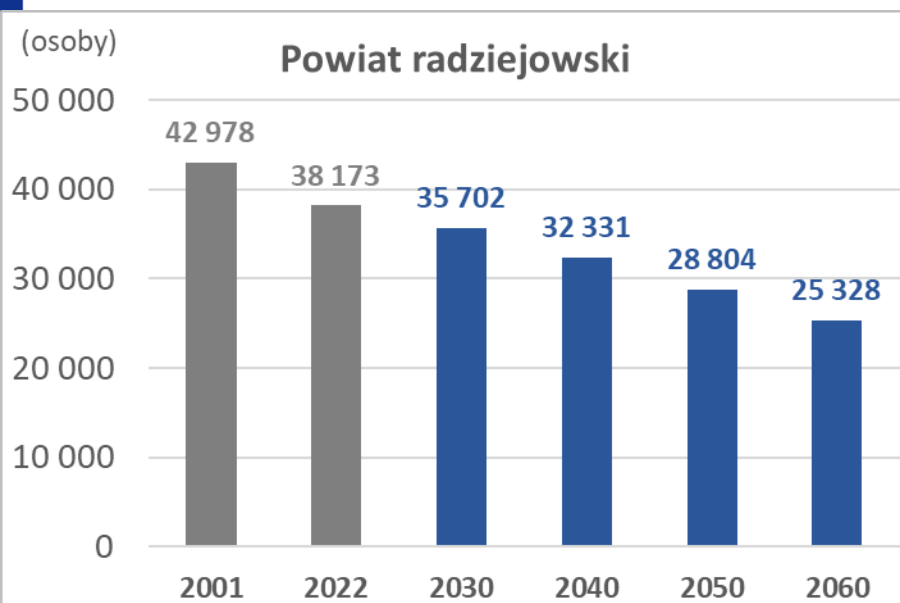
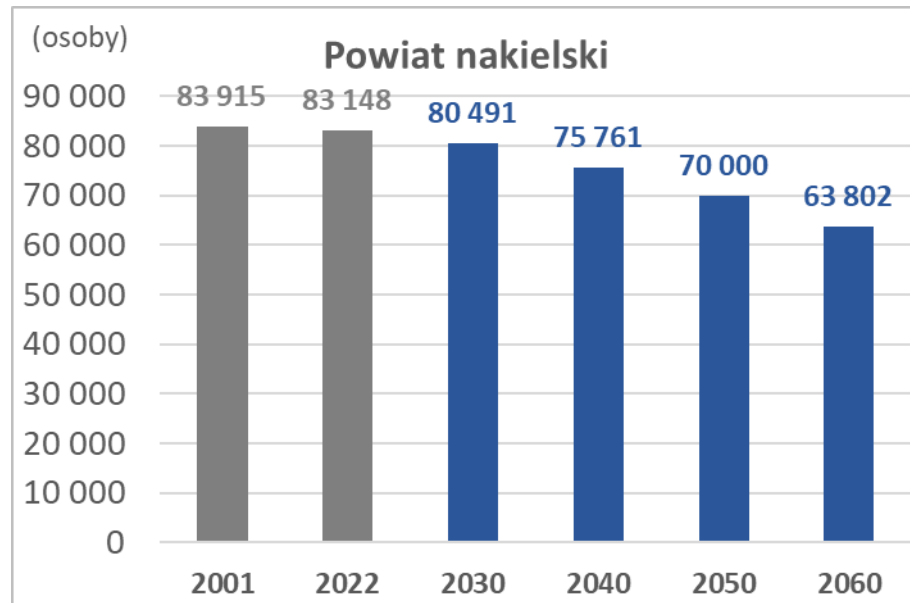
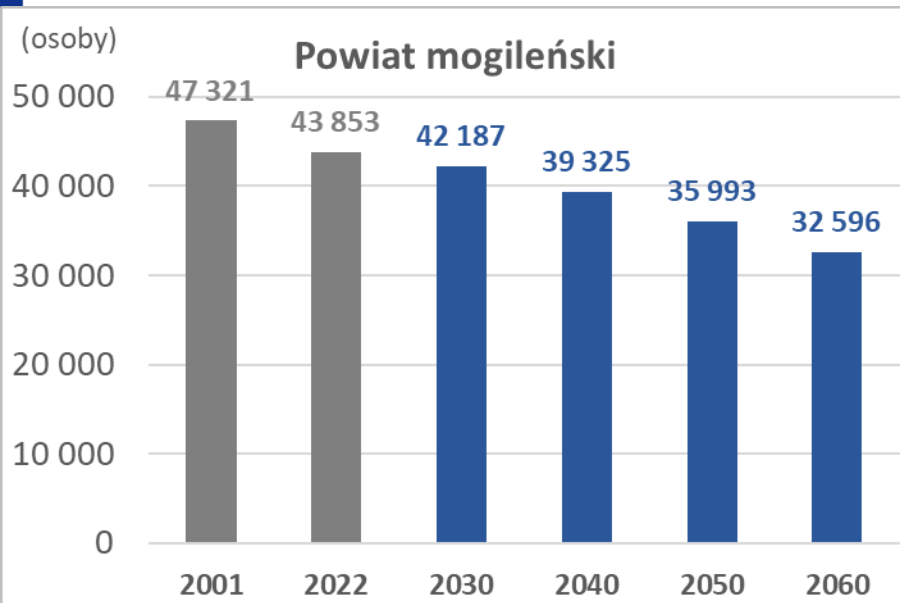

Rzeczywista i prognozowana liczba ludności powiatów

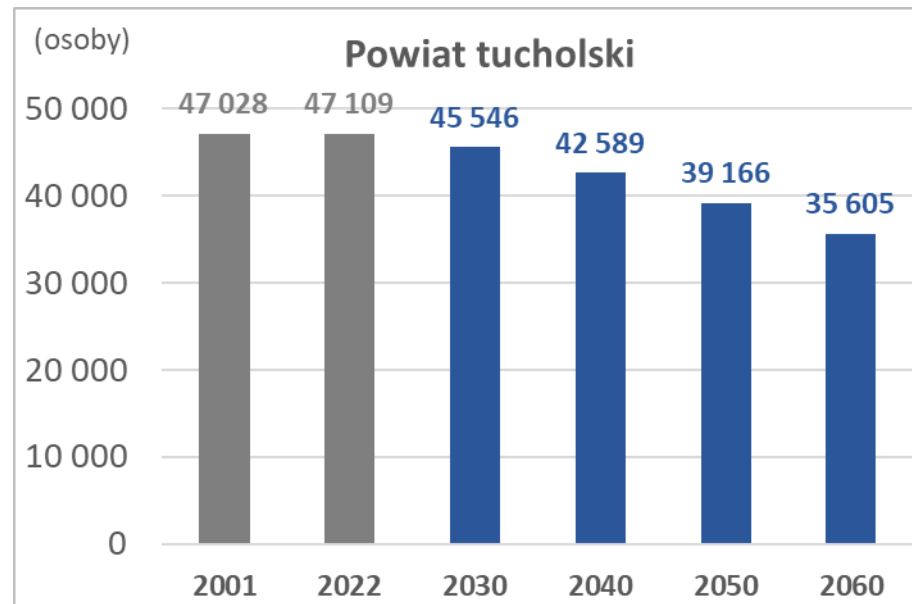
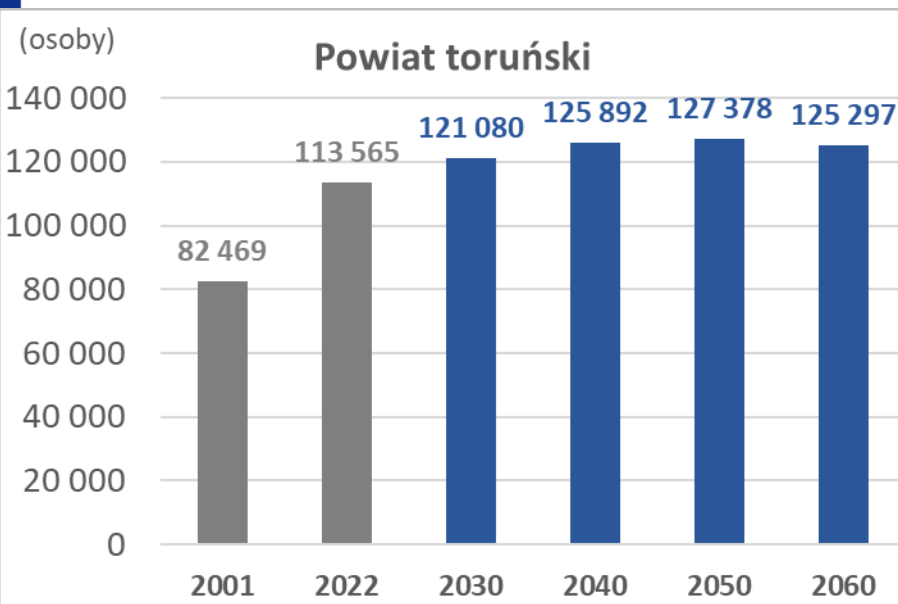
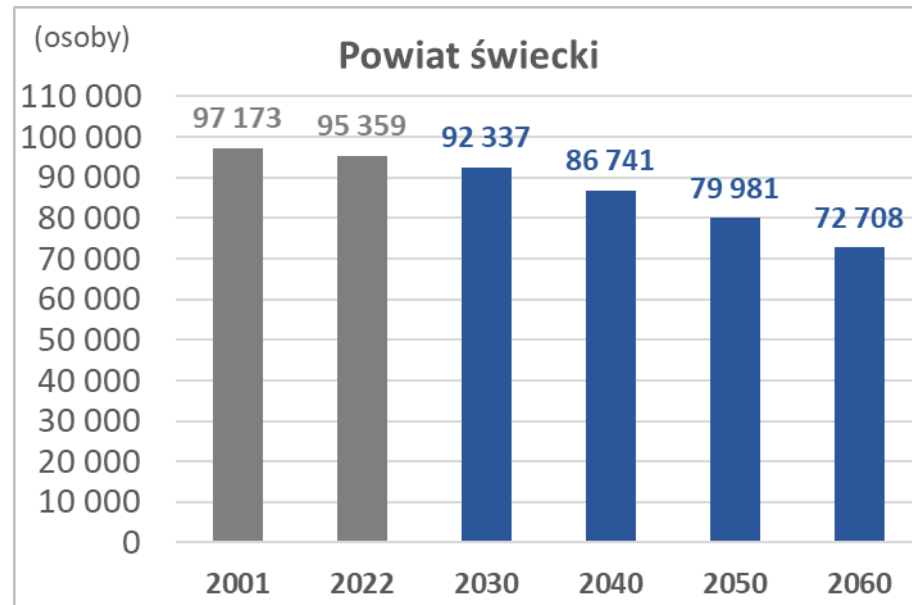
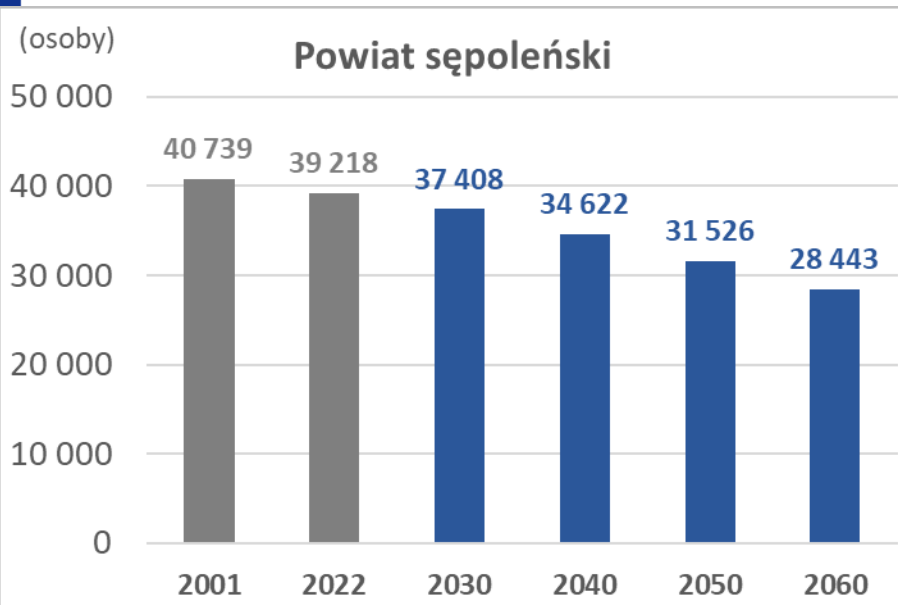

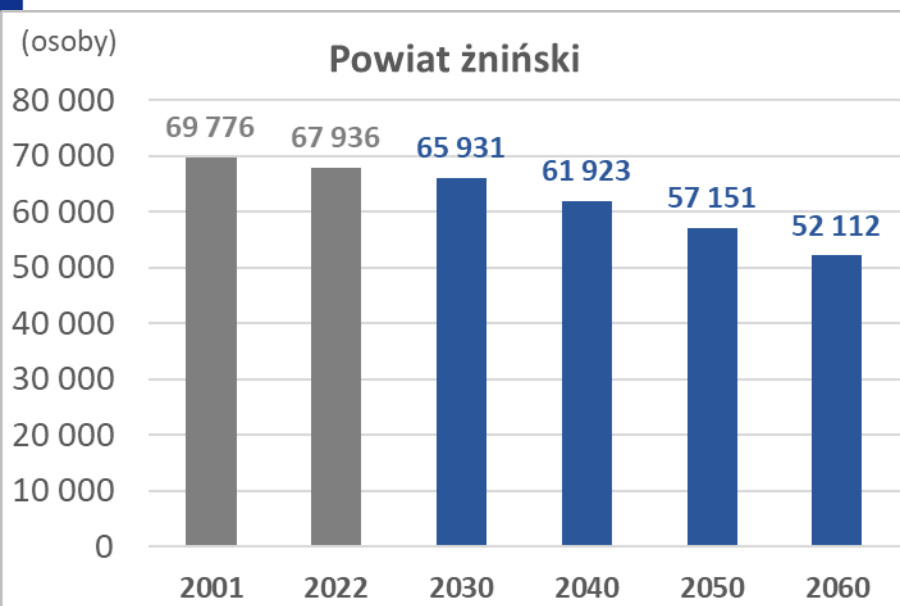
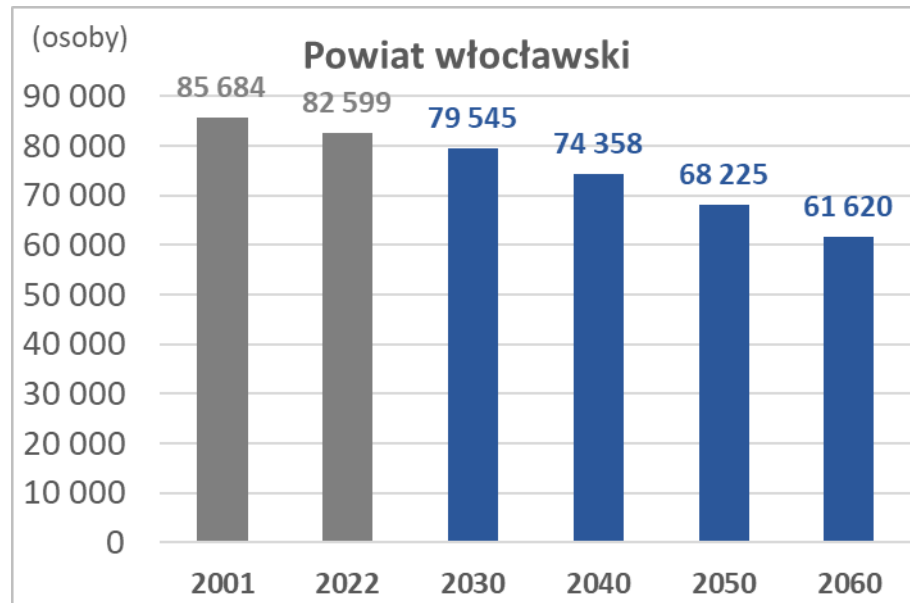
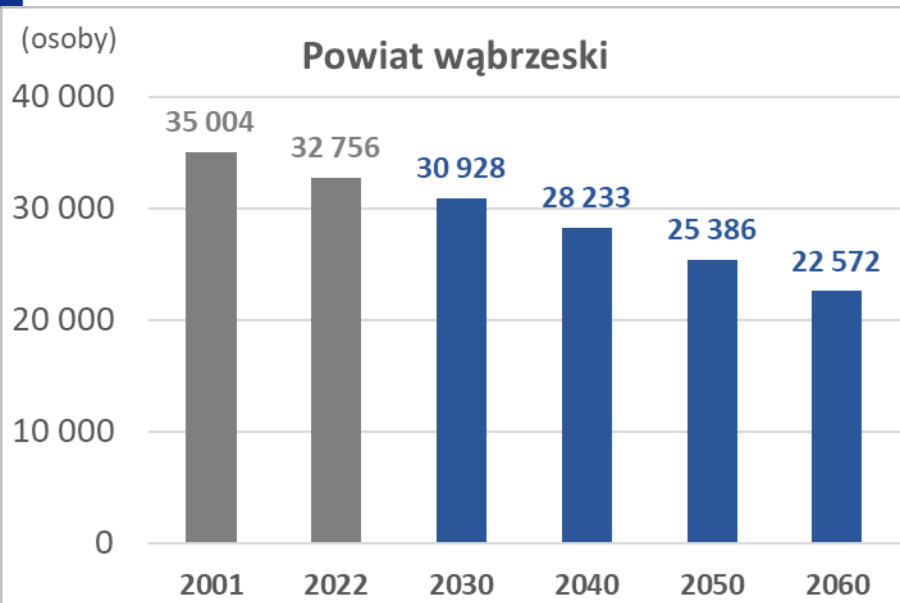
Rzeczywista i prognozowana liczba ludności powiatów

Rzeczywista i prognozowana liczba ludności powiatów

Rzeczywista i prognozowana liczba ludności powiatów

Autor prezentacji:

Iwona Stańczyk

Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania
Przestrzennego i Regionalnego we Włocławku
Oddział Bydgoszcz

Zastępca Dyrektora, Kierownik Oddziału

tel.: 52 322 08 02

e-mail: iwona.stanczyk@biuro-planowania.pl

Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego we Włocławku

ul. Bulwary im. Mar. Józefa Piłsudskiego 5B, 87-800 Włocławek

Oddział w Bydgoszczy

ul. Ignacego Paderewskiego 26, 85-075 Bydgoszcz

Oddział w Toruniu

ul. Janiny Bartkiewiczówny 93, 87-100 Toruń

Województwo
Kujawsko-Pomorskie